БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 59 (6494)
МАРТЫН 22
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1953 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

АЖАЛШАДАЙ ПОЛИТИЧЕСКЭ ЭДЭБХИИЕ БУХЫ ХЭМЖЭЭГЭЭР ДЭМЖЭХЭ

Бурят-Монголой ажалшад бүхы советскэ арадтаяа хамта СССР-эй Верховно Соведэй Дүрбэдэхи сессиин баталан абаһан хуулинууд ба тогтоолнуудые тон халуунаар һайшаана.

Гүрэнэй засагай дээдэ органой эдэ шухала шиидхэбэринүүд манай орондо коммунизм байгуулгын агууехэ программые амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэрэгтэ ниилээд ехэ үүргэтэй гэжэ советскэ хүнүүд һайтар мэдэрнэ.

Эдэ үдэрнүүдтэ манай республикын промышленностиин болон транспортын предприятинуудта, колхозууд ба совхозуудта, МТС-үүд ба советскэ эмхи зургаануудта олон мянган агитаторнууд ССР Союзай Верховно Соведэй IV сессиин материалнуудые ажалшадта уншажа, ойлгуулан тайлбарилжа үгэнэд. Улан-Удын паровоз бүтээгшэд, Заиграйн модошод, Сэлэнгын малшад, Галуута-Нуурай шахтёрнууд, Байгалай загаһашад, Баунтын ангуушад, тобшолон хэлэхэдэ, Эхэ оронойнгоо алдар солын түлөө ажаллажа байһан хүн бүхэн сессиин эдэ шиидхэбэринүүдтэй, нүхэд Г. М. Маленковой, Л. П. Берии, В. М. Молотовой хэлэһэн үгэнүүдтэй гүн гүнзэгыгөөр танилсана. Тиихэ зуураа, Ленин—Сталинай агууехэ хэрэгэй илан мандахын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллахаар бэлэн байһанаа тэдэнэр бултадаа мэдүүлнэд.

Республикымнай промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллективүүд, социалистическэ хүдөө ажахынхид манай агууехэ, сэсэн мэргэн вождь ба багша И. В. Сталинай наһанһаа нүгшэһэнтэй дашарамдуулан партида ба арадта Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй хандаһан Хандалгада СССР-эй Верховно Соведэй сессиин шиидхэбэринүүдтэ харюу болгон КПСС-гэй ЦК-е, Советскэ правительствые тойрон үшөө нигтаар жагсахабди, революционно һэрэмжээ улам дээшэлүүлхэбди гэһэн нарин нангин тангаригаа үгэнэ.

Советскэ Эхэ орондоо, түрэл Коммунистическэ партидаа заха хизааргүй инаг дуратай байһанаа тэдэнэр ажахын ба культурын байгуулалтын фронт дээрэхи шэн габьяата ажалаараа эли тодоор харуулна. Хүдэлмэришэд, колхознигууд ба албахаагшадһаа манай газетын редакцида үдэр бүхэндэ хэдэн арбаад бэшэгүүд ороно, бэшэгүүд соогоо тэдэнэр сталинска табадахи табанжэлэй гурбадахи жэлэй даалгабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэхэ зорилгоор шэнэ уялгануудые нэмэжэ абана. Жэшээлбэл, Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой коллектив энэ жэлэй үйлэдбэриин түсэбые И. В. Сталинай түрэһэн үдэр—1953 оной декабриин 21 хүрэтэр—дүүргээд, материалнуудай ба түүхэй эдэй ниилээд ехэ алмалта туйлахабди гэжэ уялга абана. Мүнөө заводой цехүүдтэ ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, бүтээн гаргадаг продукциин өөрынь үнэ сэнгые химдаруулхын, шанарыень һайжаруулхын түлөө социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэжэ байна. Эдэ һаяын үдэрнүүдтэ котельнэ цех һайн показательнуудые туйлаа.

Мүнөө республикын промышленностиин олохон предприятинууд үйлэдбэриингөө даалгабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэжэ, сталинска табадахи табанжэлэй түсэбые амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэрэгтэ үндэһэ һуури табилсана. Республика соогоо түрүү ябажа байһан Эрийскэ леспромхоз модо бэлэдхэлэйнгээ сезонно түсэбые һара шахуу урид, мартын 18-да дүүргээ гэжэ Заиграйһаа манда мэдээсэбэ. Мүн Улан-Удын модоной завод энэ үдэр 1953 оной нэгэдэхи квартал соо модо хюрөөдэхэ түсэбөө дүүргээ. Усть-Баргажанай, Кабанскын загаһанай заводууд загаһа бариха кварталайнгаа түсэбые тэрэшэлэн дүүргэһэн байна. Усть-Баргажанай загаһашад энээнһээ урда абаһан уялгануудаа дахин хаража үзөөд, загаһа бариха жэлэйнгээ түсэбые Сталинска Конституциин үдэр болотор сүм дүүргэхэ, түсэбһөө гадуур эрхим зэргын хэдэн мянгаад пүүд загаһа гүрэндөө тушаахабди гэһэн шэнэ уялга абаа.

Ехэ ба харюусалгатай уялгануудые мүн хүдөө ажалшад, колхознигууд, механизаторнууд өөһэд өөһэдтөө абаиа. Мухаршэбэрэй, Бичурын, Тарбагатайн таряашад, Сэлэнгын, Хориин, Закаменай малшад энэ жэлэй хабарай тарилтые агротехническэ эрхим һайн болзор соо үнгэргэжэ, элбэг баян таряа ургуулха, ниитынгээ малай тоо толгой улам олошоруулха, тэрэнэй ашаг шэмэ үгэлгые дээшэлүүлхэ гэхэ зэргын уялгануудые абаһан тухайгаа бэшэнэ.

Республикын ажалшадай патриотическа эдэ бүхы үүсхэлнүүд юу харуулнаб гэхэдэ, тэдэнэрэй нигта жагсаалые, эбдэршэгүй нэгэдэлые, манай парти ба правительствын политикада тэдэнэрэй хизааргүй этигэдэг, найдадаг байһые гэршэлнэ.

Мүнөө үедэ партийна организацинуудай шухалын шухала зорилго юуб гэбэл, городой ба деревниин ажалшадай патриотическа энэ ехэ хүдэлөөе, тэдэнэрэй үүсхэлые бүхы хэмжээгээр дэмжэхэ, манай гүрэниие улам саашадань бэхижүүлхэ зорилготойгоор парти ба правительствын ябуулжа байһан хэмжээ-ябуулгануудые тэдэнэртэ тайлбарилан ойлгуулха хэрэг болоно. Энэ зорилгодо партиин идеологическа хүдэлмэриин бүхы арга зэбсэгүүд: хэблэл, кино, радио, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд бүрин элсүүлэгдэхэ ёһотой. Табигдаһан эдэ зорилгонуудые дүүргэхэ бүхы арга боломжонууд манай партийна организацинуудта бии. Зүгөөр энээниие бэелүүлхын тулада ажалшадай дунда эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэри һайнаар, бодомжотойгоор ябуулха шухала. Ниитэ-ойлгуулгамжын хүдэлмэриие эмхидхэхэ хэрэгтэ агитколлективүүдэй тон ехэ үүргэ дүүргэдэгынь мэдээжэ. Тиимэһээ, партийна организацинууд агитколлективүүдэйнгээ хүдэлмэриие һайжаруулха, хүдэлмэришэд, колхознигууд ба интеллигентнэрэй дунда манай партиин дотоодын болон гадаадын политикые тодо һонороор ойлгуулха талаар горьтойхон хүдэлмэри хэхэ зэргэтэй.

Арад зоной дунда политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха, социалистическэ мүрысөө бүхы хэмжээгээр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ советскэ, профсоюзна, комсомольско организаци бүхэниие хабаадуулха гээшэ мүн партийна организацинуудай зорилго болоно.

Олониитын творческо үүсхэлые дэмжэн хүгжөөхэ, манай орондо коммунизм байгуулха агууехэ хэрэгтэ шэнэ илалтануудые туйлая!

ВЦСПС-эй X пленум

Профессиональна союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Соведэй X пленум һаяхан болобо. Пленум хадаа СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрын Орлогшоор томилогдоһонтойнь дашарамдуулан нүхэр В. В. Кузнецовые ВЦСПС-эй түрүүлэгшын уялгаһаа сүлөөлөөд, ВЦСПС-эй түрүүлэгшээр нүхэр Н. М. Швернигые һунгаһан байна.

ВЦСПС-эй пленум болбол Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедтэ хандалгын бэшэг эльгээгээ. Тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

Сэсэн мэргэн вождь ба багша Иосиф Виссарионович Сталинай наһанһаа нүгшэһэнтэй дашарамдуулан, манай ороной арадуудта тохёолдоһон эдэ хүндэ үдэрнүүдтэ профессиональна союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Соведэй X пленум хадаа түрэл Коммунистическэ партиие, тэрэнэй Центральна Комитедые тойрон олониитэ хүдэлмэришэд ба албахаагшадай улам нигтаар жагсаха хэрэгтэ, манай орондо коммунизм байгуулха агууехэ хэрэгэй түлөө тэмсэлдэ профсоюзна организацинуудай бүхы ажал-ябуулгаяа зорюулха, СССР-ые хүгжөөхэ табадахи табанжэлэй түсэбые дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө бүри үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, хүдэлмэришэд ба албахаагшадай материальна байдалые саашадань һайжаруулха тухай оролдолгоёо бүри шангадхаха гэжэ Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедые найдуулна.

РЕСПУБЛИКЫМНАЙ АЖАЛШАД СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭИ IV СЕССИИН ШИИДХЭБЭРИНҮҮДЫЕ БҮРИМҮҺЭН ҺАЙШААНАД

☆ ☆

Коммунизмын илан мандахын түлөө хүсэ шадалаа гамнахагүйбди

НОВО-СЕЛЕНГИНСК. (**Телефоноор абтаба**). Аймагай ажалшад бүхы советскэ арадтаяа хамта туйлай ехэ уйдхар гашуудалай оршон байдалда агууехэ вождьёо һүүлшынь замда үдэшэбэ.

Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй, Советскэ правительствын болон СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй бэелүүлһэн хэмжээ-ябуулгануудые, мүн энэ хэмжээ-ябуулгануудые СССР-эй Верховно Соведэй IV сессиин баталан абаһые тэдэнэр нэгэн дуугаар һайшааба.

— Эдэ хэмжээ-ябуулгануудынь нүхэр И. В. Сталинай ажаһуужа байха үедэ зүбшэн хэлсэгдэһэн байгаа.

Мүнөө советскэ арад Коммунистическэ партиин Центральна Комитедые, Советскэ правительствые тойрон бүри нигтаар жагсана,—гэжэ «Коммунизм» колхозой гэшүүн Чойдон Балданов мэдүүлбэ.

—Манай хүдөө ажахын артелиин гэшүүд орон дотороо коммунизмын илан мандаха хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхэ байна,—гэжэ Маленковой нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхозой партийна организациин секретарь нүхэр Бадмаев мэдүүлбэ.

—Хонин ажалые колхозойнгоо ажахын олзо ехэтэй һалбари болгохо, һайн шанартай нооһо ехээр абаха зорилгоор колхозой хонишод бүхы хүсэеэ элсүүлхэ байна,—гэжэ Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонишод мэдүүлбэ.

С. Шарапов.

Стахановска ажалаараа харюусана

Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой кузнечнэ цехын хүдэлмэришэд СССР-эй Верховно Соведэй IV сессиин шиидхэбэринүүдтэй ехэ анхаралтайгаар танилсажа байна.

—Ороноймнай гүрэнэй засагай дээдэ орган агууехэ Сталингүйгөөр эгээл түрүүшынхеэ сугларжа, үргэн заседани дээрээ тон шухала хуулинууд ба тогтоолнуудые баталан абаа. Энэ событи хадаа гансашье гүрэн түрын бэшэ, харин уласхоорондын удхашанартай событи мүн,—гэжэ «СССР-эй паровозо-заһабарилгын заводуудай эрхим мастер» гэһэн нэрэзэргэтэй дархашуул Федотов, Молчун гэгшэд хэлэбэ. СССР-эй Верховно Соведэй IV сессиин баталан абаһан хуулинууд ба тогтоолнуудые бидэнэр ехэтэ һайшаанабди. Энэ мартагдашагүй событиин хүндэлэлдэ стахановска ажалаараа харюусаха зориг хүсэл манда түрэнэ,—гэжэ тэдэнэр мэдүүлбэ.

Тэдэнэр мүнөө халаанайнгаа даалгабариие хододоо 200 процент үлүүтэй дүүргэнэ.

Һүүлэй үедэ цехын хүдэлмэришэд бүри эршэмтэйгээр ажалладаг болоо. Нүхэр Субботиной хүтэлбэрилдэг рессорно пролётдой халаанайхид цех соо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлэн ябана. Энэ халаанайхид үдэр бүриингөө даалгабариие үлүүлэн дүүргэхэһээ гадна, хододоо эрхим шанартай продукци гаргадаг байха юм. Эндэ прессовщигууд Белоногова, Хлебникова, гайкарезчица Рогачева болон бусад халаанайнгаа даалгабариие хододоо 150—160 процент дүүргэнэд.

М. Васильев.

Бүхы арга боломжонуудаа ашаглахабди

Манай заводой коллектив СССР-эй Верховно Соведэй Дүрбэдэхи сессиин тогтоолнуудые ба хуулинуудые тон һонирхолтойгоор угтан абаад, мүнөө гүнзэгыгөөр танилсажа байна.

Верховно Соведэй сесси дээрэ баталан абтаһан хуулинууд ба тогтоолнууд манай һанал хүсэлые батадхана. Агууехэ Сталинай үнэн соратнигуудай сэсэн мэргэн хүтэлбэри доро бидэнэр шэн зоригтойгоор, урагшаа коммунизм тээшэ дабшахабди.

Манай заводой коллектив мүнөө хабар-зунай загаһа барилгада эрхимээр бэлэдхэжэ байна. Би загаһа барилгын сезоной эхилхэдэ загаһа буйлуулга дээрэ үдэр бүриингөө нормые 170 процентһээ доошо бэшэ дүүргэхэб гэжэ уялга абаад, заводой бүхы хүдэлмэришэдые мүрысөөндэ урюһан байнаб.

Манай заводто үйлэдбэриин бүтээсэ дээшэлүүлхэ арга боломжонууд бии. Тэдэниие бидэнэр хүсэд ашаглаха ёһотойбди.

Эхэ оронойнгоо экономикые бүри бэхижүүлхэ хэрэгтэ туһа нэмэри хэхын тулада бүхы хүсэ шадалаа эршэдүүлэн ажаллахаб.

А. Рыкова, Кабанскын загаһанай заводой хүдэлмэришэн.

☆ ☆

Хоёр жэлэй нормо дүүргэхын түлөө

«Бурмонголстрой» конторын барилгын участогууд дээрэ СССР-эй Верховно Соведэй IV сессиин материалнуудые ба парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэд нүхэд Г. М. Маленков, Л. П. Берия, В. М. Молотов гэгшэдэй хэлэһэн үгэнүүдые ажалшадта ойлгуулха талаар агитационно-ниитын ехэхэн хүдэлмэри үнгэргэгдэжэ байна.

Барилгашад агууехэ Сталинай заабариие бэелүүлэн, коммунизм байгуулалсахын тулада ами бэеэ тамнангүй ажаллахабди гэжэ мэдүүлнэ.

—Минии бригадынхид Ленин — Сталинай партиин хүтэлбэреэр илаһан Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 36-дахи жэлэй ойн һайндэр болотор хоёр жэлэй нормо дүүргэхэ гэжэ шиидэбэ. Энэ уялгаяа бэелүүлхын тула үдэртөө 2—3 нормо дүүргэхэбди,—гэжэ модошо дархашуулай бригадын бригадир нүхэр Волынко хэлэбэ.

Мүн каменщигууд Зайцев, Мартынов, Овчинников гэгшэд Коммунистическэ партияа, Советскэ правительствоёо тойрон бүри нигтаар жагсаха тухайгаа патриотическа үгэнүүдые хэлэһэнэйнгээ һүүлээр, нормоёо 250—300 процент хүрэтэр дүүргэхэбди, Бурят-Монголой АССР-эй 30 жэлэй ой болотор жэлэйнгээ түсэбүүдые дүүргэхэбди гэжэ мэдүүлбэ.

Тус трестын бүхы коллектив республикынгаа 30 жэлэй ой хүрэтэр 1400 квадратна метр талмайтай байрын гэрнүүдые, 860 квадратна метр талмайтай бусад байшангуудые барижа дүүргээд, ашаглалгада оруулха гэһэн дээшэлүүлэгдэһэн шэнэ уялга абаба.

Мүнөө тэдэнэр абаһан уялгаяа бэелүүлхын түлөө социалистическэ мүрысөө бүри үргэн далайсатайгаар дэлгэрүүлжэ эхилэнхэй. Нүхэд Волынко, Зайцев, Никтеев гэгшэдэй бригаданууд даалгабаринуудаа 2—3 дахин үлүүлэн дүүргэнэ.

Агитаторнууд нүхэд Куделин, Зайцев, Воробьёв болон бусад сессиин материалнуудые ба нүхэд Г. М. Маленковой, Л. П. Берии ба В. М. Молотовой үгэнүүдые тайлбарилан хэдэн хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөө.

Н. Бадмацыренова.

Колхозно таряашадай нэгэн һанал

КЫРЕН. (**Телефоноор абтаба**). Түнхэнэй аймагай ажалшад СССР-эй Верховно Соведэй IV сессиин баталһан хуулинууд болон тогтоолнуудые туйлай ехэ баяр баясхалантайгаар хүлеэн абаба.

МТС, колхоз бүхэндэ сессиин материалнуудые эдэбхитэйгээр зүбшэн хэлсэлгэ болоно.

Калининай, Молотовой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд сессиин баталһан шиидхэбэринүүдтэй танилсаад байхадаа, хабарайнгаа тарилгада саг соонь бэлэдхэхэ, дунда жэшээгээр гектар бүхэнһөө 13 центнер таряа хуряаха гэһэн социалистическэ уялгануудые абаһан байна.

Молотовой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн нүхэр Очиров сессиин шиидхэбэринүүдтэй танилсаад байхадаа иигэжэ мэдүүлбэ:

—Бидэнэр колхозно таряашад парти, правительствынгаа политикые нэгэн һаналаар һайшаанабди. Манай парти, правительство колхозно таряашадай ажабайдалые һайжаруулха хэрэгтэ үдэр бүриин анхарал хандуулна. Энэ халуун анхарал оролдолгодонь бидэнэр эсэшэ сусашагүй ажалаараа харюусахабди.

Калининай нэрэмжэтэ колхозой барилгын бригадын бригадир нүхэр Балданов ниитынгээ малые эрхим байрануудаар хангахын тула энэ жэл барилгын материалнуудые гүйсэд бэлдэхэ, март һара дүүрэтэр 250 кубометр барилгын материалнуудые бэлдэхэ гэһэн уялга абаа.

—Манай гүрэнэй хүтэлбэри найдамтай гарта, Ленинэй шабинарай, Сталинай соратнигуудай гарта байна, — гэжэ Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонинэй-товарна фермынхид мэдүүлбэ. Тус фермынхид хонин үсхэбэрилгынгөө жэлэй түсэбые 128 процент дүүргээд байна. Тэдэнэр жэлэй һүүл болотор оробоной кампаниие эрхим һайнаар эмхидхэжэ, түл абалгынгаа 1954 оной түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхэбди гэһэн уялга абаа.

Түнхэнэй МТС-эй хүдэлмэришэд сессиин шиидхэбэринүүдые тон ехээр һайшаана. Тэдэнэр трактор болон прицепной машинануудай заһабарилгые сүм дүүргээ. Энэ амжалтаараа тэдэнэр һанаагаа амарангүй, үбһэ хуряалгын болон таряа хуряалгын машинануудай заһабарилгые һаяын үдэрнүүдтэ дүүргэхэбди гэһэн уялгануудые абаба.

Москва. Иосиф Виссарионович Сталинда манай ороной ба хилын саанахи оронуудай арадуудай барюулһан бэлэгүүдэй выставкые бүгэдэарадай шаналал-гашуудалай үдэрнүүдтэ Советскэ Союзай элдэб заха хизаарнуудай хэдэ мянган ажалшад хараба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Чехословацка арадай үгэһэн бэлэгүүдэй зал.

ТАСС-эй фотохроника.

И. В. Сталинда зорюулагдаһан выставкэнүүд

Хизаар ороноо шэнжэлэлгын республиканска музей И. В. Сталинай ажабайдалда ба революционно ажал-ябуулгада зорюулагдаһан ехэ выставкэ эмхидхэбэ.

«Иосиф Виссарионович Сталин советскэ арадай ба Коммунистическэ партиин агууехэ вождь ба багша» гэһэн таһагтань тэрэнэй зохёолнууд табяатай.

Гадна, уран гоёор зохёогдоһон фотовыставкэ тэндэ эмхидхэгдэнхэй. Энэ выставкэ «Вождиин эдир наһан», «И. В. Сталинай революционно ажал-ябуулга», «И. В. Сталинай Ленинтэй уулзалга», «И. В. Сталин Октябрьска революциин үедэ» гэһэн бүлэгүүдтэй.

Горькиин нэрэмжэтэ республиканска библиотекэ ажалшан арадай агууехэ вождь ба багша Иосиф Виссарионович Сталинда зорюулагдаһан номуудай выставкэ ба фотомонтаж эмхидхэбэ.

Фото-монтажнь «И. В. Сталин болбол Ленинэй мүнхэ хэрэгые үргэлжэлүүлэгшэ ба СССР-тэ социализм байгуулгые эмхидхэгшэ мүн», «И. В. Сталин — СССР-тэ коммунизм байгуулха хэрэгые эмхидхэгшэ мүн», «И. В. Сталин—бүхэдэлхэйн дээрэ эб найрамдалай тугые баригша» гэһэн темэнүүдээр эмхидхэгдэнхэй.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Агитаторнуудай арюун нангин уялга

Манай советскэ арадай, бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй сэсэн мэргэн вождь ба багша Иосиф Виссарионович Сталин марксизм-ленинизмын теориие гениальнаар, творческо ёhoop саашадань хүгжөөhэн, хэмжээлэшэгүй ехэ илейнэ баялигые манда орхиhон байна. Агууехэ Сталинай сэсэн мэргэн hургаалые, манай Коммунистическэ партиин гайхамшагта политикые үргэн олон арад ниитын дунда нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхэ арюун нангин уялга агитаторнуудта даалгагданхай.

Инаг багша Сталинайнгаа сагhaа урид наhанhaa нүгшэhэн гашуудалта энэ үедэ партиин бүхы гэшүүдтэ, Советскэ Союзай бүхы ажалшадта Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй хандаhан Хандалгые, нүхэд Г. М. Маленковой, Л. П. Бериин, В. М. Молотовой хэлэhэн үгэнүүдые, СССР-эй Верховно Соведэй IV сессиин баталан абаhан хуулинууд болон тогтоолнуудые арад ниитэдэ тодо hонироор ойлгуулжа үгэхэ гээшэ агитатор бүхэнэй мүнөө үсын эгээл шухала зорилго мүн.

Манай партийна организацида мартын 11-дэ агитаторнуудай семинар үнгэргэгдэжэ, парти, правительствын Хандалгые ба нүхэд Г. М. Маленковой, Л. П. Берии, В. М. Молотовой хэлэhэн үгэнүүдые хайшан гэжэ арад зондо тайлбарилха тухай тодорхой заабари агитатор бүхэндэ үгтэhэн байна. Энэ семинарай hүүлээр агитаторнууд нүхэд Хоменко, Смирнов, Яковлева ба бусад даалгагдаhан участогуудта гаража, ажалшадтай хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөө.

Хөөрэлдөөгөө идейнэ үндэр хэмжээндэ, ажалшадые тон hонирхуулмаар, тэдэнэй дура зүрхые хүдэлгэмөөр үнгэргэхэ ябадал агитаторай өөрынь бэлэдхэлhээ, тэрэнэй политическэ ба юрэнхы эрдэм hургуулиhаа ниилээд дулдыдаха байна. Энэ ушарые хараадаа абалсан, манай партийна организаци агитаторнуудые шэлэн олохо ба хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ ехэхэн анхарал хандуулна.

Агитколлективнай 15 агитаторhoo эмхидхэгдэнхэй. Тэрэ тоодо 9 коммунистнууд, 3 комсомолецууд ба 3 партийнабэшэ хүнүүд ороно. Тэдэнэй 6-нь дээдэ, 9-нь дунда hургуулитай нүхэд юм. Эдэнэр бултадаа агитационно хүдэлмэриин дүй дуршэл ехэтэй болонхой.

Агитатор бүхэн тусхай участок даажа абанхай. Министерствын таhаг бүридэ агитаторнууд хүдэлмэрилдэг. Мүн 9 агитаторнууд hунгуулиин № 7 участогай hунгагшадай дунда агитационно-ниитын хүдэлмэри ябуулна.

Манай партийна организаци агитаторнуудай теоретическэ бэлэдхэлые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ горьтойхон анхарал хандуулна. 8 агитаторнуудай политическэ экономикэ шудалха кружогто hуралсадаг, бэшэниинь марксизм-ленинизмын үндэhэ hууриие бэеэ даагаад шудална.

Мүнөө партиин XIX съездын материалнуудые тэдэнэр бултадаа шудалжа байна. «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр И. В. Сталинай гениальна зохёолые шудалха кружогто бултадаа агитаторнууднай хабаадалсана.

Советскэ Союзай гадаадын ба дотоодын байдалай шухала асуудалнуудаар агитаторнуудта зорюулагдаhан лекци ба элидхэлнүүдые партбюро эмхидхэдэг. hүүлэй хэдэн hарын туршада манда 10 гаран лекци, элидхэл хэгдээ. Тэрэшэлэн парторганизаци ба профсоюзай местком хамтаараа кино, театр хараха ябадал саг үргэлжэ эмхидхэдэг. hүүлэй үедэ «Залуу Гварди» гэжэ оперо, «Березка» гэжэ хореографическа ансамблиин концерт, «Үглөөдэр манай болохо» гэжэ зүжэг манай коллективэйхид хараhан байна.

Эдэ бүгэдэ хадаа политическэ бэлэдхэлээ, культурна хэмжээгээ агитаторнуудай дээшэлүүлхэ хэрэгтэнь ниилээд туhална.

Агитаторнуудай хүдэлмэриие түсэбэй ёhoop ябуулха гээшэ тон шухала юм. Манай парторганизаци агитколлективэй хүдэлмэриин түсэбые hара бүридэ зохёожо, баталдаг юм. Хаана, хэн агитаторай ямар асуудалаар хөөрэлдөө үнгэргэхэ байhаниинь энэ түсэб соо тодорхойлогдодог. Түсэбөөр хараалагдаhан хөөрэлдөөнүүд заатагүй үнгэргэгдэдэг.

Агитаторнуудай хүдэлмэриие партбюро саг үргэлжэ хинан шалгажа байдаг.

Агитколлективэй хүдэлмэриин дүнгүүд ба саашанхи зорилгонууд тухай асуудал партийна суглаан дээрэ hаяар зүбшэн хэлсэгдэхэ юм. Мүн партийна бюрогой заседани дээрэ хэйэн хүдэлмэри тухайгаа хоёр агитаторнууд тоосохо байна.

Партийна организациин эдэ бүхы хэмжээ-ябуулганууд нютагай Соведүүдтэ hунгаха hунгуулиин кампаниин үедэ агитационно-ниитын хүдэлмэридэ туйлагдаhан амжалтануудые улам бэхижүүлхэ, политическэ хүдэлмэриин идейнэ хэмжээе саашадань дээшэлүүлхэ хэрэгтэ зорюулагдана.

Партиин обкомой пропаганда ба агитациин таhатай гаргадаг «Агитаторай блокнот» үнинhөө хойшо захижа уншадагби. Блокнот дотор ехэнхинь hайшаалтай материалнууд толилогдодог. Гэбэшье, советскэ эмхи зургаануудта агитационно хүдэлмэриие хайшан гэжэ эмхидхэхэ тухай заабари үгэhэн статьянууд огто толилогдоогүй. Теэд городой ба аймагуудай эмхи зургаануудай олон агитаторнууд иимэ материал ехээр хүлеэжэ байна.

Б. Жамбаев, Финансын министерствын партийна эхин организациин секретарь.

Модо бэлэдхэл дээрэ

ХҮДЭЛМЭРИШЭДЭЙ ҮҮСХЭЛЫЕ hУЛААР ДЭМЖЭНЭ

Модо бэлэдхэл дээрэ сезонно хүдэлмэриин эхилхэдэ Эрийскэ леспромхозой эрхим электрохюрөөшэн нүхэр Ф. Н. Калунин социалистическэ мүрысөөндэ намайе урнhан байха юм. Би нүхэр Калунинай уряае hайшаан хүлеэжэ абаад, үдэр бүриингөө даалгабариие 210 процентhээ доошо бэшэ дүүргэжэ, модо бэлэдхэлэй сезон соо 5000 кубометр модо отолхоб гэжэ уялга абаhан байгааб.

Тиигээд, абаhан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө өөрынгөө бригадын гэшүүдтэй хамта ажалайнгаа сагые нигтарууджа, электрохюрөөгөө hайнаар ашаглажа, абаhан уялгаяа заатагүй дүүргэхын түлөө тэмсэжэ эхилээ hэмди.

hаяхан хэhэн хүдэлмэреэ тоолоод үзэхэдэ манай модо бэлэдхэлэй сезоной дүрбэн hарын туршада нормын ёhoop 2000 бага үлүүтэй модо отолхын орондо 3300 кубометр отолhон байбабди.

Гэхэ зуура, манай бригадада энэ үе соо үшөө ехээр модо отолхо арга боломжонууд бии байгаа. Теэд, Ташалангай модо бэлэдхэлэй участогта ажалай эмхидхэл тон муу дээрэhээнь манай хүдэлмэри ехээр hаатана. Жэшээнь, үнгэрэгшэ жэлэй декабрь hарада нүүдэл электростанциин дүрбэн үдэр соо хүдэлмэрилөөгүй ушарhaa бидэнэр энэ үедэ нэгэшье кубометр модо отолоогүйбди. Мүн январь, февраль hарануудта хэдэн олон часаар станциингаа хүдэлөөгүй дээрэhээ бидэнэр баhал удаахан саг соо юушье хээгүй үнгэрhэн байнабди.

Участогай начальник нүхэр Павлов манай бригадын гэшүүhэ отологшодые хододоо hэлгэдэг гү, али заримдаа оройдоо тэдэниие томилжо үгэдэггүй байна. Энээнhээ болоно би өөрынгөө туhалагшатай хамта февраль hарын hүүлшын 4 үдэртэ гэшүүhэ отолhон байнаб.

Иимэ ушарhaa боложо манай бригадын үйлэдбэриин бүтээсэ ехээр доошоо орোно. Участогаймнай хүтэлбэрилэгшэд ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ гэhэн үүсхэл дэмжэнэгүй гэжэ сэхынь хэлэхэ хэрэгтэй. Манай бригадые гэшүүhэ отологшодоор хангаха, бэшэшье туhаламжа манда үгэхэ тухай би участогай начальник нүхэр Павловта болон леспромхозой хүтэлбэрилэгшэдтэ нэгэнтэбэшэ хандаhан байнаб, теэд тэдэнэр ёhотой туhаламжа манда үгэнэгүй.

Иван Костромин, Хандагатайн леспромхозой электрохюрөөшэн.

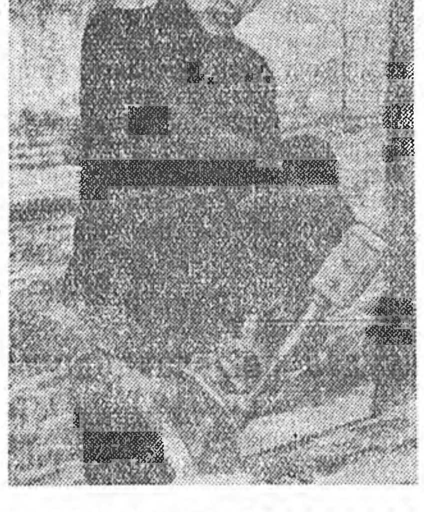
Курбын модошодой уялга

hаяхан боложо үнгэрhэн СССР-эй Верховно Соведэй IV сессиин баталан абаhан шэнэ хуулинууд ба тогтоолнуудые Курбын леспромхозой модошод тон ехэ баяр омогорхолтойгоор угтаба. Тэдэнэр модо бэлэдхэхэ 1953 онойнгоо түсэбые сталинска Конституциин үдэр—декабриин 5 болотор дүүргээд, түсэбhөө гадуур 10 мянган кубометрhээ доошо бэшэ барилгын hайн шанартай модо коммунизмын агууехэ барилгануудта эльгээхэбди гэжэ уялга абаhан байна.

Мүн тэдэнэр республикынгаа 30 жэлэй ойн hайндэрэй хүндэлэлдэ модо бэлэдхэхэ 1953 онойнгоо хахад жэлэй түсэбые табан hара соо дүүргээд, 50 мянганhaa доошо бэшэ түхэригэй арибалалта хэхын тулада хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалай бүтээсые 15 процент дээшэлүүлхэ, механизмуудые бури hайнаар ашаглаха гэhэн уялга абаба.

Тиигэжэ, мүнөө модошодой дунда социалистическэ мүрысөөн бури үргэнөөр дэлгэржэ байна.

Г. Скворцов.

Стахановска hарын үедэ ажалай үндэр бүтээсэ туйлахын түлөө Баруун Тарбагатайн модошодой дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрhэн байна. Эрхим түрүү ажалаараа олон стахановецууд шалгаран гараба. Тэдэнэй нэгэниинь электрохюрөөшэн Гомбо Дамбаевич Бадмаев халаан соогоо нормын ёhoop 56 кубометр модо тайрахын орондо 120 кубометр хүрэтэр тайрана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Г. Д. Бадмаев ажаллажа байна.

Д. Шапинай фото.

ИНФОРМАЦИОННО МЭДЭЭСЭЛ

1953 оной мартын 14-дэ Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Пленум боложо, иимэ шиидхэбэринүүдые баталан абаа гэбэл:

1. КПСС-эй ЦК-гэй Секретариин уялгануудhaa сүлөөлхэ тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Г. М. Маленковой гуйлтые хангаха.
2. КПСС-эй ЦК-гэй Секретариадые иимэ составтайгаар hунгаха гэбэл: нүхэд Н. С. Хрущев, М. А. Суслов, П. Н. Поспелов, Н. Н. Шаталин, С. Д. Игнатьев.
3. Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Уставай 32-дохи параграфай үндэhөөр КПСС-эй ЦК-гэй кандидадhaa нүхэр Н. Н. Шаталиниие гэшүүндэ оруулха.

Клемент Готвальдын дурасхаалда

Ахадуу арадуудтай ба Чехословакиин Коммунистическэ партитай хамта советскэ оронойажалшад уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагша, Чехословакиин арадуудай инаг вождь, Советскэ Союзай үнэн сэхэ хани нүхэр Клемент Готвальдын hаруул hайхан дурасхаалые гүнзэгыгөөр хүндэлэн тэмдэглэнэ.

Нүхэр Готвальдын сагhaа урид наhанhaa нүгшэhэнтэй дашарамдуулан шаналалаа мэдүүлхын тулада Чехословацка Республикын Москвадахи посольстводо советскэ, партийна ба ниитын организацинуудай, гүрэнэй болон культурна эмхи зургаануудай олон делегацинууд эдэ үдэрнүүдтэ орোhон байна.

Чехословацка республикын президентые, Чехословакиин Коммунистическэ партиин түрүүлэгшые хүдөөлүүлхэ үдэр манай орон дотор шаналал-гашуудалай үдэр болгон соносхогдоhон байна. Правительственна ба ниитын эмхи зургаануудай байшангуудай нюур талада, байрын гэрнүүдтэ, заводууд болон фабрикануудай корпусуудта хара хүбөөтэй тугууд үлгэгдөө.

Сталинай нэрэмжэтэ автомобильна заводой, «Серп и Молот» заводой, Л. М. Кагановичын нэрэмжэтэ гүрэнэй подшипниково нэгэдэхи заводой, Владимир Ильичын нэрэмжэтэ «Красный Богатырь» заводуудай цехүүдтэ, «Трехгорная Мануфактура» гэжэ комбинадай, Дзержинскиин нэрэмжэтэ ба Москвагай бусад предприятинуудай цехүүдтэ чехословацка арадай агууехэ вождь тухай үсэгэлдэр хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдөө.

Чехословакиин арадуудай инаг вождь, Советскэ Союзай үнэн сэхэ хани нүхэр, эб найрамдалай болон арадуудай хоорондохи хани барисаае бэхижүүлхын түлөө эсэшэгүй тэмсэгшэ нүхэр Клемент Готвальдын hаруул hайхан образые манай Эхэ оронойажалшад сэдьхэл зүрхэндөө хадаглан ябахал.

(ТАСС).

ЛЕНИНГРАД, мартын 19. (ТАСС). Чехословацка Республикын Президент, Чехословакиин Коммунистическэ партиин Түрүүлэгшэ нүхэр Клемент Готвальдын сагhaа урид наhанhaa нүгшэhэнтэй дашарамдуулан Ленинэй городой ажалшад бүхы советскэ арадтай хамта Чехословакиин арадуудай гүнзэгы гашуудалые хубаалдалсана.

Уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагша, Чехословакиин арадуудай инаг вождь, Советскэ Союзай үнэн сэхэ хани нүхэр Клемент Готвальдын ажабайдал тухай городой предприятинуудай, тэрэ тоодо Кировскэ, С. М. Кировэй нэрэмжэтэ «Электросилы» гэжэ заводуудай цехүүдтэ агитаторнууд үсэгэлдэр хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөө.

Гүрэнэй олониитын библиотекэ соо тэрэнэй дурасхаалда зорюулагдаhан выставкэ нээгдээ. Хара бүдөөр хүбөөлэгдэhэн Клемент Готвальдын портредэй дэргэдэ чешскэ хэлэн дээрэ бэшэhэн Готвальдын зохёолнуудай, статьянуудай болон 1949—1950 онуудта хэлэhэн үгэнүүдэйнь томууд табяатай, 1946 оной июлиин 21-дэ болоhон физкультурнигуудай Бүхэсоюзна парадай үдэр московско «Динамын» стадион соо И. В. Сталин Клемент Готвальда хоёрой суг hууhан фото-зураг, «Советскэ Союзтай хамта эб найрамдалай ба социализмын түлөө зоригтойгоор урагшаа» гэжэ Клемент Готвальдын бэшэhэн июм эли газарта табигдаhан байна.

Тэрэшэлэн нүхэр Клемент Готвальдын дурасхаалда зорюулагдаhан выставкэ СССР-эй Наукануудай академиин библиотекэ соо нээгдээ.

МИНСК, мартын 19. (ТАСС). Чехословацка арадай демократическа шэнэ гүрэниие эмхидхэгшэ, Советскэ Союзай үнэн хани нүхэр Клемент Готвальдын дурасхаалые Белоруссиин ажалшад хүндэлнэ. Хаа хаанагүй гэр байранууд дээрэ траурна лентэнүүдтэй улаан-ягаан тугууд, чехословацка арадай вождиин портредүүд үлгэгдэнхэй.

Чехословакиин арадуудай агууехэ вождиин ажабайдал ба революционно ажал-ябуулга тухай, Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр Чехословакиин ажалшадай туйлаhан амжалтанууд тухай, арадай засагай тогтоhонhoo хойшо республика дотор болоhон ехэ хубилалтанууд тухай Минскын, Витебскын, Могилевой, Гродныш предприятинуудта, Белоруссиин колхозууд болон машинно-тракторна станцинуудта, эмхи зургаанууд ба hуралсалай газарнуудта хөөрэлдөөнүүд мүнөөдэр үнгэргэгдөө.

В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ БССР-эй гүрэнэй библиотекын уншагшад мүнөөдэр эндэ орожо, нүхэр Клемент Готвальдын дурасхаалда зорюулагдаhан выставкые харабал. Уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй гайхамшагта ажал-ябуулагшын статьянууд ба хэлэhэн үгэнүүд, газетэ болон журналнуудай материалнууд выставкэдэ табигдаhан байна.

hайнаар эмхидхэгдэhэн политическэ хүдэлмэриин аша туhаар

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XIX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр зоригжоhон Заиграйн аймагай Эрийскэ леспромхозой коллектив амжалтатайгаар ажаллажа, коммунизмын шэнэ барилганuудта эрхим шанартай модо эльгээжэ байна. Үнгэрэгшэ 1952 ондо модошодой дунда дэлгэрhэн бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлэн ябажа байhанайнь түлөө энэ леспромхозой коллективтэ ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан туг мүнөөн шагтайгаар дүрбэ дахин барюулагдаhан байха юм.

Нёдондо жэлэй хабар Эрийн модошод социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, модо бэлэдхэлэйнгээ жэлэй түсэбые ноябрь hарын 7-ной үдэр болотор дүүргээд, жэлэй эсэс хүрэтэр 40 мянган кубометр модо түсэбhөө үлүүлэн бэлэдхэхэбди гэжэ уялга абаhан байгаа. Тиин абаhан уялгаяа тус коллектив нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргээ hэн. Жэлэйнгээ түсэб октябрь hарын 20-до дүүргээд, жэлэй эсэс хүрэтэр түсэбhөө гадуур 50 мянган кубометр модо арадай ажахыда эльгээжэ, 470 мянган түхэригэй үйлэдбэриин арбилалта хэhэн байгаа.

Эрийскэ леспромхозой коллектив энэ жэлэй намар-үбэлэй модо бэлэдхэлэй сезонно түсэбые болзорhoo урид дүүргээд, сезоной дүүрэтэр түсэбhөө гадуур 25 мянган кубометр модо бэлэдхэжэ Эсэгэ оронойнгоо шэнэ барилганuудта эльгээхэбди гэжэ уялга абаад, бүхы республикын модошодто социалистическэ мүрысөө эршэмтэйгээр дэлгэрүүлэе гэжэ хандаhан байна.

Сезоной эхилхэhээ хойшо тус леспромхозой коллектив ажалаа зүбөөр эмхидхэжэ, модо бэлэдхэлэй сезонно түсэбые амжалтатайгаар мартын 19-дэ сүм дүүргэбэ.

Леспромхозой коллектив иимэ амжалтануудые яагаад туйланаб гэбэл, эндэ түбхын түрүүндэ партийна эхин организаци модошодой дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри hайнаар эмхидхэжэ шадаа. Сезоной эхилхэhээ хойшо 79 агитаторнууд партиин XIX съездын материалнуудые, уласхоорондын байдалые, агууехэ Эхэ оронойнгоо амжалтануудые модошодто ойлгосотойгоор тайлбарилан үгэнэд.

Жэшээнь, модо бэлэдхэлэй Тибегуты гэжэ участогай хүдэлмэришэд нүхэд Калунин, Буравин, Гузанов, Дардын-Хүлэй участогай электрохюрөөшэн Рахлецов болон бусад стахановска ажалаараа шалгархаhаа гадна, модошодой дунда ойлгууламжын хүдэлмэриие эмхидхэхэ хэрэгтэ тон эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, эрхим агитаторнууд болонхой.

Мүн коммунист Шульгинай ударидалга доро 12 агитаторнууд шофернуудай ба автогаражай хүдэлмэришэдэй дунда съездын материалнуудаар ойлгууламжын ниилээд ехэ хүдэлмэри ябуулна. Улентуйн модо бэлэдхэлэй участогта сезоннигуудай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри мүн лэ үргэнөөр ябуулагдана.

Партийна эхин организациин лекторнууд—леспромхозой директор С. М. Афанасьев, главна инженер Шатилова, директорые политическэ талаар орлогшо Ц. Д. Дондуков, главна механик Бойчевский болон бусад гансахан январь ба февраль hарын туршада лекцинүүдые ба элидхэлнүүдые хэhэн байна.

hүүлэй жэлнүүдтэ леспромхоздо элбэгээр үгтэhэн техникын хүсые дүүрэн ашаглаха хэрэгтэ леспромхозой партийна эхин организаци бүхы анхаралаа хандуулна.

Партийна бюрогой ба леспромхозой директорые политическэ талаар орлогшо нүхэр Дондуковой үүсхэлээр модо бэлэдхэлэй сезоной түрүүшын үдэрhөө эхилэн техникые зүбөөр ашаглаха, ажалые hайнаар эмхидхэхэ тухай партийна суглаанууд ба партбюрогой заседанинууд дээрэ леспромхозой главна инженерэй, главна механигай, участогуудай хүтэлбэрилэгшэдэй элидхэлнүүдые нэгэтэбэшэ дуулажа, тодорхой шиидхэбэринүүдые абаха зуураа, тэрэнэй дүүргэлтын хойноhoo хиналта бэелүүлэгдэдэг байна.

Партийна организаци болбол коммунистнуудай хүсые зүбөөр хубаарилжа, модо бэлэдхэлэй шиидхэхы участогуудта табихаhaa гадна, тэрэнэй түрүү үүргэеэ бэелүүлгэдэ анхаралаа хандуулна. Эндэхи парторганизаци хадаа 78 коммунистнуудаар бүридэhэн томо организаци юм. Коммунистнуудай олониинь сэхэ үйлэдбэри дээрэ шофернуудаар, электрохюрөөшэдөөр, трактористнуудаар ба бусадшье шухала ажал дээрэ хүдэлмэрилжэ, барандаа үйлэдбэриин түрүү үүргэ дүүргэнэд.

Жэшээлхэдэ, модо ашаалагша Даши Гурожапов, электрохюрөөшэн Дмитрий Гузанов, модо таллуулагша Трофим Муравин, тракторист Степан Григорьев болон бусад олон коммунистнууд үдэр бүриингөө даалгабаринуудые хододоо үлүүлэн дүүргэжэ бусадта жэшээ харуулна.

Партийна хүтэлбэриие үйлэдбэридэ дүтэлүүлжэ, лесоучастогуудта ниитэ-политическэ ба ойлгууламжын хүдэлмэри hайжаруулха зорилгоор модо бэлэдхэлэй участок бүхэнэй дэргэдэ партийна группанууд эмхидхэгдээ. Жэшээлхэдэ, Тибегуты гэжэ модо бэлэдхэлэй участогта нүхэр С. В. Шайтерай хүтэлбэрилдэг партийна группа hайнаар хүдэлмэрилнэ. Нүхэр Шайтер өөрөө трактористаар хүдэлмэриджэ, бусадта ажалай эрхим жэшээ харуулна. Гадна, нүхэр Шайтер механизмуудай хүдэлмэриин хойноhoo шанга хиналта бэелүүлжэ, механизмын хүсые дүүрэнээр ба зүбөөр ашаглаха хэрэгтэ горьтой туhаламжа үзүүлнэ. Участок дээрэ байhан дутуу дундануудые партийна группын суглаан дээрэ хэлсэжэ, дары хэмжээ абадаг байна. Тиимэhээ, энэ участогай коллектив леспромхоз дотороо хододоо түрүүлэн ябажа, энэ жэлэй модо бэлэдхэлэй сезонно түсэбые бүримүhэн үлүүлэн дүүргэбэ.

Бүхы хүдэлмэришэдэй дунда мүрысөө эмхидхэхэ хэрэгтэ леспромхозой партийна организациин ехээр анхаралаа табидаг тула эндэхи хүдэлмэришэд мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадана. Мүнөө 940 кадрова хүдэлмэришэдэй 850-иинь халаанайнгаа нормые хододоо үлүүлэн дүүргэнэд. Хэрбээ комплексно үйлэдбэрилгын ёhoop нэгэ хүдэлмэришэн ажалта үдэр соогоо дунда зэргээр 2,8 кубометр модо бэлэдхэхэ байбал, мүнөө 3,8 кубометр бэлэдхэнэ, шэрэлгээр 4,7 кубометрын орондо 5,7 кубометр шэрэнэ.

Мүрысөө эмхидхэхэ талаар леспромхозой автогаражые абаад үзэе. Эндэ модо бэлэдхэхэ сезоной эхилхэhээ хойшо шофернууд болон слесарьнүүд автомашинануудые тон нарииаар ашаглажа үйлэдбэриингөө түсэбые дээшэлүүлхэ гэжэ уялгануудые абаад, өөhэд хоорондоо мүрысөөнэй договорнуудые баталhай байха юм. Шофёрнууд машинануудтаа техническэ харууhалга саг болзортонь хэнэ, халаанайнгаа дүүрэхэдэ шофернууд бэе бэедээ машинануудаа хүргэнгүйгөөр үгэлсэнэ. Олонхи шофернууд машинынгаа прицепүүдые утадхажа, тайрагдаагүй модые шэрэжэ, үйлэдбэриин нормые 1,5—2 дахин үлүүлэн дүүргэдэг болонхой.

Автомашинануудые гамтайгаар ашаглаха гэhэн мүрысөөнэй ашаар олон шофёрнууд эрхим показательнуудые туйлаа. Жэшээлхэдэ, шофёрнууд А. Сапего ба Г. Жерлов гэгшэд 1951 оной хабар шэнэ машина абаад тэрээгээрээ мүнөө болотор ямаршье заhабарилгагүйгөөр ажаллажа байна. Авторезинээ 30 мянган километр ябуулхын орондо эдэнэр 46 мянган километр хүрэтэр ябуулна.

Гаражай хүтэлбэрилэгшэд шофернуудай үдэр бүриин хүдэлмэриие часай графигаар эмхидхэжэ, хаанаhaa хэды шэнээн модо шэрэхэб гэhэн тодорхой даалгабаринуудые тэдэнэртэ үгэнэ. Гаражай партийна ба профсоюзна группанууд шофернуудай үдэр бүриин ажалай бүтээсэ тухайда гоё hайнаар хэгдэhэн показателиин доска дээрэ бэшэнэ. 5 үдэрэй дүнгүүдээр түрүү ябаhан шоферто дамжуулгын улаан флажок барюулагдана.

Хүдэлмэришэдэй дунда социалистическэ мүрысөөнэй hайнаар эмхидхэгдэhэнэй ашаар модо бэлэдхэлэй Эрии, Тибегуты ба Улентуй гэжэ участогууд модо бэлэдхэлэй графигые таhалдуулангүй дүүргэнэд.

Леспромхозой дирекци, партийна болон профсоюзна организацинууд социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые 10 хоног бүри гаргажа, түрүү участогуудта дамжуулгын Улаан туг барюулдаг байна.

Эрийскэ леспромхозой коллективэй хүдэлмэридэ үшөө дутуу дунданууд бии. Жэшээнь, техникые дүүрэн ашаглаха хэрэгтэ участогуудай техноругуудай болон мастернуудай үүргэ дээшэлүүлэгдэжэ шадагдаагүй, участогуудай хүтэлбэрилэгшэд модо бэлэдхэлэй сезонно ажалда ерэhэн колхознигуудай хүдэлмэриие hайнаар эмхидхээгүй. Энэ ушарhaa тэдэнэрэй үйлэдбэриин бүтээсэ үшөөл хангалтагүй байна.

Партийна эхин организациин секретарь нүхэр Хлебодаров ба леспромхозой директорые политическэ талаар орлогшо нүхэр Дондуков гэгшэд агитаторнуудай дүй дуршэлые согсолхо, политическэ темэнүүдээр тэдэндэ зорюулагдаhан лекци ба элидхэлнүүдые эмхидхэхэ хэрэгтэ үшөө бага анхарал хандуулна.

Эрийскэ леспромхозой коллектив агууехэ вождь ба багша Сталинайнгаа наhа барhанай гашуудалта үдэрнүүдтэ Коммунистическэ партида үнэн сэхэ байhан тухайгаа мэдүүлжэ, леспромхозойнгоо бүхы hалбаринуудай хүдэлмэриие бури hайжаруулан, модо бэлэдхэлэй сезонно түсэбые нэгэ hараар болзорhooнь урид дүүргэжэ, сезоной дүүрэтэр 25 мянган кубометр модо бэлэдхэжэ, коммунизмын барилганuудта эльгээхэбди гэжэ нэгэндуугаар уялга абаба.

Д. САНЖИМИТЫПОВ.

Хүрьһэнэй „улые“ зөөлэрүүлхэ тухай

Тарянай газарые гүйхэноор хахалалгые буруушааһан ба хо… тогтоол СССР-эй СНК болон партиин ЦК үшөө 20 жэлэй саада тээ абаа һэн. Хахалагдаха хүрьһэ зузаантай газарые 20—22 сантиметр гүнзэгыгөөр, тиигэжэ хахалагдаха хүрьһэ нимгэнтэй газарые гүйсэд гүнзэгыгөөр хахалха гэжэ энэ тогтоолоор тодорхойлогдоһон байгаа. Тэрэ гэһэнһээ хойшо хорёод жэлэй турша соо жэл бүри газар нэгэл адли гүнзэгыгөөр хахалагдажа байна.

Олон жэлдэ нэгэл адли гүнзэгыгөөр хахалжа байхада ургаса хурааха хүрьһэ муугаар нүлөөлдэг «ула» болодог гэжэ мэдээжэ. Хүрьһэнэй тон бишыхан хубинууд бороздагай оёорто тунажа, бэе бэедээ шангаар барисалдан хатуужаад, агаар ба шииг нойто табихагүйгөөр саардаг байна. Ургамалай һайнаар ургахын тула агаар ба шииг нойтон шухала хэрэгтэй байдаг. Агаараар дамжуулан аэробна бактеринууд-микроорганизмууд хүрьһэн соохи тэжээлнүүдые ургамалай хэрэглэхээр формотой болгодог юм. Харин хүрьһэндэ агаарай ороогүй һаа, анаэробна бактеринууд бии боложо, тэжээлнүүдые ургамалай хэрэглэхэ формотой болгодоггүй. Бороздагай оёорто бии болоһон «ула» хадаа анаэробна процессүүдтэ һайнаар нүлөөлдэг. Тэрэшэлэн иимэ «ула» хадаа хүрьһэн дээрэхи шииг нойтые доошоо оролгодоно, мүн доодо байһан һабын уһанай ургамалай үндэһэнүүдтэ хүрэтэрөө дээшээ дэгдэлгэдэнь ехэ һаад ушаруулдаг байна. Ушар иимэһээ хүрьһэндэ бии болоһон «ула» хадаа хүдөө ажахын культурануудай ургасые дээшэлүүлгэдэ таарамжатай условиин байгуулнагүй гэһэн тобшолол хэгдэнэ.

Гэбэшье, ургасые дээшэлүүлгэдэ һаад ушаруулдаг хүрьһэндэхи энэ «улые» колхозуудай полинууд дээрэ хүдэлмэрилдэг МТС-үүдэй хүсэтэ техникээр бэлэхэнээр усадхажа болохоор юм. Теэд иимэ хүдэлмэри мүнөө хүрэтэрөө хэгдэдэггүй.

Хахалагдадаг хүрьһые гүнзэгырүүлдэг агротехническэ гансахан энэ арга хадаа хүдөө ажахын культурануудай ургасые ниилээд ехээр дээшэлүүлнэ гэжэ түрүү колхозуудай дүршэл харуулна. Жэшээлхэдэ, 1951 ондо Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхоздо 2 гектар пар 27—28 сантиметр гүнзэгыгөөр хахалагдаһан байгаа. Тэрэнэй эсэстэ 1952 ондо энэ талмай дээрэһээ га бүриин 42 центнер шэниисэ хуряагдаһан байна.

Хахалагдадаг хүрьһые гүнзэгырүүлхэ тухай олон дурадхалнууд үгтэдэг. 1952 ондо БМАССР-эй Хүдөө ажахын министерствын хэблэн гаргаһан тарянажалай ба луговодствын талаар «Агротехническэ заабаринууд» соошье иимэ дурадхал тодорхойгоор хэгдэһэн байха юм. Хахалагдадаг хүрьһые улам һайжаруулхын ба тэрээниие саашадань бүри гүнзэгырүүлхын тула хүрьһэ гүнзэгырүүлдэг зэмсэг хэрэглэхэ тухай тус «Агротехническэ заабаринуудай» 49-дэхи нюурта, 3-дахи пунктда, «Хүрьһэ элдүүрилгэ» гэһэн бүлэг соо бэшээтэй. Хүрьһэ гүнзэгырүүлдэг зэмсэг хадаа бороздагай оёорто бии болоһон «улые» 5 сантиметр гүнзэгыгөөр зөөлэрүүлхын түлөө хэрэглэгдэдэг юм.

Хахалагдадаг хүрьһые гүнзэгырүүлэн зөөлэрүүлгэ хадаа агротехническэ ондоо хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлэлсэнгүйгөөр ургасые ниилээд дээшэлүүлхэ юм гэжэ ойлгожо болохогүй. Ургаса хуряалгада бүри аша туһа ехэтэй байхынь тула хүрьһэ гүнзэгырүүлхэ зуураа, шотагай органическа үтэгжүүлгэнүүдые оруулалсаха хэрэгтэй.

Хахалагдадаг хүрьһэ гүнзэгырүүлхэ асуудал тон шухала асуудал болоно, тэрэнэй шиидхэлгые хойшолуулжа яабашье болохогүй, энэ гэһээр шиидхэхэ ёһотой. Гэхэтэй хамта, республикын Хүдөө ажахын министерство «Агротехническэ заабаринууд» соогоо энээн тухай бэшэбэшье, тэрээниие бэелүүлхын түлөө бодото хэмжээ абанагүй. МТС-үүдэй директорнууд хүрьһэ гүнзэгырүүлхэ зэмсэг түхеэрхэ талаар мүнөө дээрээ юушье хэнэгүй. Гэхэ зуураа, имагтал энэ үедэ, МТС-эй усадьбада тракторна плугуудай заһабарилагдажа байха үедэ, эдэ зэмсэгүүдые түхеэрхэ хэрэгтэй байгаа.

Бидэнэр мүнөө иимэ зэмсэгүүдые түхеэрхэ ба хэрэглэхэ арга боломжогүй бэшэбди. Харин шэнэ юумые тоохогүй, тэрээндэ хайша хэрэгээр хандаха ябадалай гарадаг дээрэһээ хүрьһэ гүнзэгырүүлэн зөөлэрүүлхэ иимэ зэмсэг хэрэглэлгэдэ һаад ушаруулагдана.

Даб дээрээ МТС бүхэндэ 10—15-һаа үсөөн бэшэ плугуудые хүрьһэ гүнзэгырүүлэн зөөлэрүүлдэг зэмсэгүүдээр түхеэрхэ ба эдэ зэмсэгүүдые хэрэглэлгын хэрзэргэ ашагтай байһаниие агрономуудай шалган хараха талаар МТС-үүдэй директорнуудтэ сэхэ даалгабаринуудые республикын Хүдөө ажахын министерствын үгэбэлынь тон туһатай байгаа.

В. Якунин.

Абаһан уялгаяа дүүргэхэбди

«Искра» колхоздо хүдэлмэрилдэг манай тракторна бригада МТС соохи түрүү бригадануудай нэгэн гэжэ тоологдодог. Үнгэрэгшэ жэлдэ бидэнэр тракторна хүдэлмэриин жэлэй түсэбые 134 процент дүүргэхэ зуураа, условно трактор бүхэнөөрөө 625,6 гектар газар элдүүрилһэн ба 4099 килограмм нефтепродуктнуудые арьбалһан байнабди. Манай элдүүрилһэн участогүүд дээрэһээ га бүриин 15,7 центнер тарян хуряагдаһан байна. Бригадын түрүү трактористнууд Ильев, Стулев, Рыбков, Бурковский, Митрофанов, Салахова болон бусад илангаяа һайн үрэ дүнгүүдые туйлаа. Би өөрөө нёдондо 1770 ажалта үдэр оложо, тэрээндээ 53 центнер ороохо абаһан байнаб.

Эдэ бухы амжалтануудые имагтал ажалаа зүбөөр эмхидхэһэнэй, трактор машинануудайнгаа хойно техническэ харууһалга һайнаар хэжэ байһанай ба часай графигаар хүдэлмэрилһэнэй ашаар туйлаабди. Жэшээнь, тракторист Салахов 3 сеялкээр үдэр соо 36 — 40 гектар таридаг һаа, часай графиг хэрэглэһэнэй ашаар 60 — 65 гектар таридаг болоһон байгаа.

Мүнөө манай тракторна бригадын хабарай полевой хүдэлмэридэ бүхэлин түгэс бэлэн болонхой. Трактор, машинанууднай барандаа һайн шанартайгаар заһагдажа дүүргэгдэһэн, слесарна ба заправочна зэр зэмсэгүүд болон хэрэгсэлнүүд гүйсэд бэлдэгдэһэн байна. Бригадамнай прицепщигүүдээр, хамһабариин персоналаар хүсэд бүридхэгдэнхэй. Колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Иванов манай бригадада эгээл оролдосотой һайн колхозниигуудые үгэдэг. Энэ үедэ тракторна вагончигуудаа заһабарилжа дүүргүүтэй байнабди.

Мүнөө бүхы дэлхэйн ажалшадай инаг вождь ба багша, колхозно таряашадай түрэл эсэгэ Иосиф Виссарионович Сталинай наһанһаа нүгшэһэнтэй дашарамдан, манай арадуудай нэгэдэлые улам бэхижүүлхэ, социалистическэ Эхэ оронойнгоо баялигые арьбадхаха, хүсэ шадалыень улам шангадхаха гэһэн парти ба правительствын уряада харюу болгон манай тракторна бригадын коллектив иимэ уялгануудые абаба:

тракторна хүдэлмэриингөө жэлэй түсэбые 150 процент дүүргэхэ, условно трактор бүхэнөөр 650 гектарһаа бага бэшэ газар элдүүрилхэ, тракторна хүдэлмэринүүдтэ гэжэ хараалагдаһан нефтепродуктнуудай 5 процентһээ бага бэшыень алмаха;

элдүүрилэгдэһэн гектар бүхэнэй өөрын үные түсэбөөр хараалагдаһанда орходоо 2 процент доошолуулха;

тракторна бүхы хүдэлмэринүүдые агротехническэ эрхим болзорнуудта һайн шанартайгаар үнгэргэхэ, тэрэ тоодо пар ба намарай пар дээрэ шииг нойто барихын тула хабарай эртын борнойлго хэхэ, 350 гектар газарта шэниисэ хэрээһэлүүлэн тариха;

бригадынгаа элдүүрилһэн бүхы талмай дээрэһээ дунда зэргээр га бүриин 16 центнерһээ бага бэшэ ургаса, тэрэ тоодо га бүриһөө 18 центнер шэниисэ, тиихэдэ 350 гектар үрһэнэй участогай га бүриһөө 20 центнер шэниисэ хуряаха;

июнийн 10-һаа хожомдуулангүйгөөр параа хахалжа дүүргэхэ, бүхы парнуудые предплужнигуудтай плугуудаар, агрономуудай заабариин ёһоор хахалха.

Эдэ уялгануудые абаха зуураа, тракторна паркаяа бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглахын, МТС-үүд ба колхозуудта бии байһан резервүүдые гүйсэд хэрэглэхын тула манай бригадынхид шууд тэмсэжэ байна.

Е. Стулев, Мухаршэбэрэй аймагай «Хүндэлэлэй тэмдэг» ордентэ Хонхолойн МТС-эй тракторна бригадын бригадир.

—КУРУМКАНАЙ— АЙМАГТА

ХАБАРАЙ ТАРИЛГАДА БЭЛЭН

Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз үрһэнэйнгөө фондые аймаг соогоо баранһаа урид хаажа, тарилгын кондицида хүргэһэн, хүдөө ажахын машинануудаа болзорһоонь урид заһабарилжа дүүргэһэн байна.

Мүнөө тус колхоз аймагай Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэнхэй.

ТҮРҮҮ ФЕРМЭ

Дэрээнэй сомоной томодхогдоһон Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой 1-дэхи ОТФ (даагшань Г. Раднаев) үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэжэ, хонидоо тобир тарганаар ондо оруулжа байна.

Хонидойнгоо хойноһоо харууһалгые зүбөөр эмхидхэжэ шадаһанай ашаар фермынхид үбһэ тэжээлээ 10 процент алмаһан байгаа. Алмаһан үбһөөрөө мүнөө түл абалгын үедэ хонидтоо нэмэлтэ тэжээл үгэхэ арга боломжотой болонхой.

ҺОНИРХОЛТОЙ ЛЕКЦИ

Һаяхан Хүчигөөрэй долоон жэлэй һургуулиин багша Д. Орбодиева Дэрээнэй малшадта «Уласхоорондын байдал» гэһэн темэтэй лекци уншаба. Энэ лекциие 50 гаран малшад шагнаад, һонирхоһон асуудалнуудтаа хангалтатай харюунуудые абаба.

«ПЛАТОН КРЕЧЕТ» КЛУБАЙ СЦЕНЭ ДЭЭРЭ

Аймагай культурын Байшангай уранһайханай самодеятельностиин коллектив А. Корнейчугай «Платон Кречет» гэжэ зүжэг найруулан табиба.

Коллективэй гэшүүд нүхэд Молчанов, Малакшинова, Жаркова ба Бадмаев гэгшэд пьесын гол рольнуудые ехэ шадамараар наадажа, харагшадые һонирхуулба.

МЭРГЭЖЭЛ ЕХЭТЭЙ ДАРХАН

Цыбен Батуев Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүү хүнүүдэй нэгэн гэжэ тоологдодог. Тэрэ хадаа ажалдаа һайнаар хандадаг, халаанайнгаа даалгабариие хододоо 110 процент дүүргэдэг юм, 15 жэлэй туршада дархаар хүдэлмэрилхэ зуураа, тэрэ хадаа хэдэн арбаад хүниие өөрынгөө мэргэжэлдэ һургаһан байна.

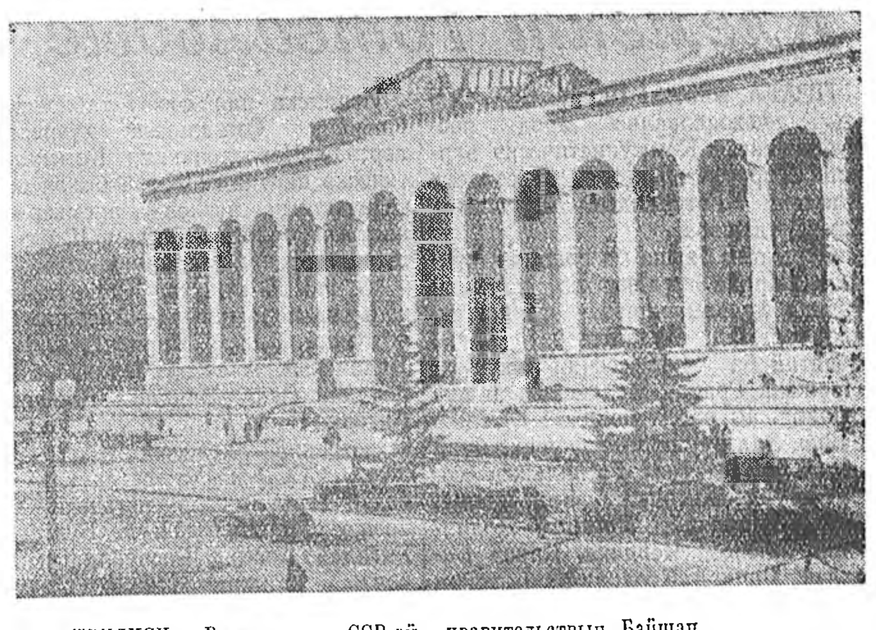
Б. Будиев.

Томодхогдоһон шэнэ колхоз

Закаменай аймагай Санагын сомоной хоёр заахан колхозой гэшүүд мүнөө үеын түрүү техникые һайнаар эдлэхэ, колхозойнгоо үмсые ниитэ арадай үмсэдэ хүрэтэр хүгжөөхэ зорилгоор колхозуудаа нэгэдүүлхэ гэжэ хамтынгаа суглаан дээрэ нэгэн дуугаар шиидэбэ.

Тиин томодхогдоһон колхоздоо «Коммунизм» гэжэ нэрэ үгэһэн байна.

Х. Ванчикова.

ТБИЛИСИ. Грузинска ССР-эй правительствын Байшан.
ТАСС-эй фотохронико.

Аймагай культурын Байшангай хүдэлмэри һайжараа

Хоринын аймагай культурын Байшан ажалшадай дунда культурно-гэгээрэлэй ниилээд ехэ хүдэлмэри ябуулна. Жэшээлхэдэ, үнгэрэгшэ жэлдэ аймагай ажалшадта уранһайханай самодеятельностиин коллективэй хүсөөр 79 концерт харуулагдаа. Мүн залуушуулай 20 гаран вечер үнгэргэгдэһэн байна. Культурын Байшан ажахын-политическэ кампанинуудай үедэ уранһайханай агитбригада саг үргэлжэ эмхидхэдэг юм.

Эндэ ниитэ-политическэ, естественно-научна болон мүн бусадшье темэнүүдээр хододоо элидхэл, лекци уншагдана.

Культурын Байшан аймагай центрын ажалшадта саг үргэлжэ кино харуулна. Эб найрамдалда зорюулагдаһан кинофестиваль үнгэрэгшэ жэлдэ эндэ боложо, ажалшадые ехэтэ һонирхуулһан байгаа. Аймагай культурын Байшангай хүдэлмэрилэгшэд нүхэд Иван Шипицын (уранһайханай самодеятельностиин кружогой хүтэлбэрилэгшэ), Анатолий Марков (баянист) болон бусад хүдөөгэй культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдтэ саг үргэлжэ методическа туһаламжа үзүүлдэг юм. Эндэ эмхидхэгдэһэн уранһайханай агитбригада шэнэ жэлһээ хойшо Хоринын, Хандагайн, Курбын леспромхозуудаар ябажа, тэндэхи хүдэлмэришэдтэ арба гаран концертнүүдые харуулһан ба уласхоорондын байдал тухай элидхэл болон хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэһэн байна.

Сталинска шангай лауреат Галина Николаевагай «Таряа хадалга» гэжэ романаар һаяхан уншагшадай конференци эндэ үнгэргэгдөө, тэрэ конференцидэ хамта 70 гаран уншагшад хабаадаһан байна.

Һаяшаг эндэ струнна оркестр эмхидхэгдээ, тус оркестртэ арба гаран хүнүүд хабаадана.

Аймагай культурын Байшангай хүдэлмэридэ зарим тэды амжалтануудай туйлагдабашье, дутагдалнууд үшөөл бии байһаар. Культурын Байшангай сценэ дээрэ ородой классигуудай зүжэгүүд үшөөл үсөөн табигдана, танцын саг үргэлжын кружок үгы шахуу.

Аймагай культурын Байшангай хүтэлбэрилэгшэд туйлаһан амжалтаараа һанаагаа амарангүй, хүдэлмэреэ бүри һайжаруулхын түлөө оролдохо зэргэтэй.

А. Мангатханов, Хоринын аймсоведэй гүйсэдкомой культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин таһагые даагша.

Эб найрамдалда зорюулагдаһан вечер

Улан-Удын кооперативна техникумдэ эб найрамдалда зорюулагдаһан залуушуулай вечер үнгэргэгдэбэ. Тэндэ эб найрамдалай түлөө залуушуулай ба студентнэрэй Бүхэдэлхэйн III фестивальда хабаадалсаһан БМАССР-эй габьяата артистнар Цыден Бадмаев ба Лариса Сахьянова тэгшэд байлсаба.

Цыден Бадмаев «Советскэ залуушуул ба студентнэр эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ» гэһэн һонирхолтой элидхэл хэһэн байна. Элидхэлэй һүүлээр техникумэй студентнэр Чижэ, Костина, Бибишева гэгшэд эб найрамдал хамгаалгада ба тэрээнэй элитэ ехэ тэмсэлшэдтэ зорюулагдаһан шүлэгүүдые уран гоёор уншаа.

БМАССР-эй габьяата артистка Лариса Сахьянова Глиэрэй «Красный мак» гэжэ балетһээ Тао-хоа гэжэ танца наадаа. Удаань Ц. Бадмаев Л. Сахьянова хоёр хамтадаа «Эсмеральда» гэжэ балетнэ танца шадабаритай бэрхээр гүйсэдхөө.

Вечерэй эсэстэ «Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө», «Эб найрамдалай туг доро» гэжэ документальна кинофильмнүүд харуулагдаба.

Ф. Заболотский.

ЧЕХОСЛОВАЦКА АРАДАЙ АГУУЕХЭ ВОЖДЬ

Чехословацка арадта туйлай ехэ хэлэл тохёолдобо — Чехословацка Республикын Президент, Чехословакиин Коммунистическэ партиин Түрүүлэгшэ, уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй гайхамшагта ажал-ябуулагша, чехословацка арадай инаг вождь, Советскэ Союзай үнэн сэхэ хани нүхэр Клемент Готвальд наһа бараба.

Клемент Готвальд Эхэ оронойнгоо халуун патриот, дүлэтэмэ пролетарска революционер-интернационалист, Чехословакида арадай-демократическа байгуулалтын болон социализмын илан мандахын түлөө эсэшэ суса шагүй, зоримгой тэмсэлшэ байһан юм.

«Советскэ Союзтай хэтэ мүнхэдөө хамта ябахабди!» — гэжэ нүхэр Готвальдын дэбжүүлһэн лозунг эб найрамдалай түлөө, арадуудай хоорондохи хани барисаанай түлөө, социализм байгуулгын түлөө тэмсэлдэнь Чехословакиин бүхы ажалшадые зоригжуулна.

* * *

Нүхэр Готвальд бүхы ами наһаяа бүхыень хүдэлмэришэн ангиин агууехэ хэрэгтэ үгэһэн байна.

Клемент Готвальд 1896 оной ноябриин 23-да үгытэй таряашанай гэр бүлэ соо түрэһэн юм. 12 наһатайдаа тэрэ ажал хүдэлмэри хэжэ захалһан байна. Чехословацка социал-демократическа залуушуулай организацида эргэдэ нүхэр Готвальд 1912 ондо ороһон байгаа. Россида Октябрьска революциин илаһанай удаа нүхэр Чехословакида хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй хүсэн түгэлдэр удамшан болоһон байна. Ленинскэ идеянуудай нүлөө доро Клемент Готвальд 1912 ондо байгуулагдаһан Чехословакиин Коммунистическэ партиие эмхидхэлшэдэй эдэбхитэй ажал-ябуулагшадай нэгэниинь болоһон байна. Нүхэр Готвальд партийна хэблэлдэ эршэмтэйгээр ажаллана, чешскэ болон словацка буржуазиин урбалтые элирүүлэн сохино, пролетарска интернационализмын ёһоор ажалшадые хүмүүжүүлнэ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин сэгнэшэгүй шухала дүй дүршэлые хэрэглэжэ, Чехословакиин Коммунистическэ парти нүхэр Готвальдын тон эдэбхитэй хабаадалсалгатайгаар хүдэлмэришэн ангиин нигта нэгэдэнхэй, жагсаһан парти лаб найдамтайгаар боложо байһан юм.

Нүхэр Готвальд 1929 ондо Чехословакиин Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Генеральна секретаряар һунгагдаһан байгаа. Тэрэ сагһаа хойшо ходо, ами наһанайнгаа һүүлшын үдэр хүрэтэр Чехословакиин Коммунистическэ партиин Центральна комитедые толгойлжо байхадаа Клемент Готвальд болон Чехословакиин буржуазно-помещигүүдэй правительствын империалистическэ политикада эсэргүүсэн, капиталистическэ дарлалтаһаа сүлөөлхын түлөө, фашизмда болон дайнда эсэргүүсэн эрхэ сүлөөтэ, демократическа Чехословакиин түлөө тэмсэлдэнь чехословацка хүдэлмэришэн ангиин, мүн оронойнгоо бүхы ажалшадай гайхамшагта вождь байһан юм. Тэрэнэй хүтэлбэри доро Коммунистическэ парти политическэ, идейнэ болон эмхидэлэйнгээ талаар бүхэжөө, олониитэ зонтой холбоо барисаагаа бэхижүүлээ. Коммунистическэ парти болбол фашистска боолшолтын аюулда эсэргүүсэн, талха таряанай түлөө, эрхэ сүлөөгэй түлөө, национальна бэеэ даанхай байдалай түлөө ажалшадай геройческа тэмсэлые толгойлһон байна.

Гитлертэй нюусаар үгэсэжэ байһан буржуазиин политическэ ажал-ябуулагшадай билдагуушалдаг ба бэеэ худалдадаг байһыень гушаад онуудта хэлэһэн үгэнүүд соогоо нүхэр Готвальд хайра гамгүйгөөр элирхэйлһэн байна. Клемент Готвальдын хүмүүжүүлһэн ба ударидажа байһан Чехословакиин компарти Чехословацка Республикын национальна болон гүрэнэй бэеэ даанхай байдалай идейдэ үнэн сэхэ зандаа байһан юм.

1928 онһоо хойшо Коммунистическэ Интернационалай Гүйсэдхэхэ комитедэй гэшүүн, тиигээд 1935 онһоо 1943 он болотор Гүйсэдхэхэ комитедэй секретарь байжа, Клемент Готвальд Коммунистическэ Интернационалай хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан байна.

Түрүүшээр таһаран амяарлалгада хүргэһэн, удаань Чехословакиие гитлеровецүүдэй болон тэдэнэй туһамаршадай бүримүһэн эзэмдэлгэдэ оруулһан, американо-английска империалистнуудай эмхидхэһэн мюнхенскэ нюуса үгэсэлгын һүүлээр, Клемент Готвальдын ударидажа байһан Коммунистическэ парти Чехословакиин хүдэлмэришэн ангиин болон бүхы ажалшадай антифашистска эрхэ сүлөөгэй тэмсэлые толгойлһон байна. Подполиин жэлнүүдтэ (1938—1945 онууд) хэһэн геройческа шэн габьянуудаараа чехословацка коммунистнууд болбол гитлеровецүүдтэ эсэргүү тэмсэлдэ Чехословакиин бүхы арад зониие зоригжуулдаг байгаа. Дайсадта эсэргүү эрид хатуу тэмсэл соогуур партиин хорин таба мянган гэшүүд алуулһан байна. Юлиус Фучик, Ян Шверма болон бусад тиимэ национальна геройнүүдые компарти хүмүүжүүлһэн байна.

Гениальна полководец Генералиссимус Сталинаар ударидуулагша Советскэ арми 1945 ондо гитлеровскэ армиие бута сохижо, түүхэтэ илалта туйлаһан, Чехословакиие фашистска боголшолгоһоо сүлөөлһэн байна. Чехословакиин арадуудай ажабайдалда түүхэтэ хубилалта болоо һэн. Клемент Готвальдын зааһанай ёһоор, энэ хубилалта хадаа «шэнэ ангида, хүдэлмэришэн ангида, тэрээнтэй хамта мүн городой болон деревниин бүхы ажалшадта засагые дамжуулан үгөө» гэһэн удхатай.

1946 ондо Национальна суглаанда һунгалтануудай болоходо компартиин илаһанай ашаар Клемент Готвальд чехословацка правительствые толгойлжо, Чехословакида арадай-демократиин байгуулалтые усадхаха, капитализмые һэргээн байгуулха гэһэн американо-английска империалистнуудай болон чехословацка буржуазна реакционернүүдэй һэдэлгэнүүдтэ эсэргүүсэн эрид хатуу тэмсэл ябуулһан байна.

Арадай этигэл найдабариие олоһон Чехословакиин Коммунистическэ парти болбол капитализмые һэргээн бодхоохогүйн тулада, социализм тээшэ зориһон замаараа оронойнгоо хүгжэлтые хангахын тулада шухала бүхы хэмжээнүүдые абаһан байна. Экономическа байгуулалта амжалтатайгаар дэлгэрүүлэгдэһэн, чехүүд болон словагуудай хоорондо ахадүүгэй хани харилсаан тогтоогдоһон, хүүшанай бюрократическа гуримай үлэгдэлнүүд усадхагдаһан байгаа; гүрэниие ударидалгада үргэн олониитэ ажалшад эдэбхитэйгээр хабаадуулагдаһан байгаа. Гадаадын политикын талаар Коммунистическэ партиин ябуулгань ямар байгааб гэбэл, Советскэ Союзтай, арадай демократиин оронуудтай холбоо, хани барисаа байгуулгын эрид шууд политикые бэелүүлжэ, уласхоорондын аренэ дээрэ республикынгаа аюулгүйн байдалые хангаха, шэнэ Мюнхенэй тохёолдохо аюулһаа айнгүйгөөр, амгалан тайбанай условидо эрхэ сүлөөтэй болоһон Эхэ оронойнгоо ашагтуһада ажаллаха арга боломжо чехословацка арадта олгохо гэһэн ябадал байгаа.

Чехословацка Республикын бэеэ даанхай байдалай һалбаран мандаха ябадалай найдабаринь Советскэ Союзтай ахадүүгэй хани барисаатай байһанһаа болохо юм гэжэ мэдээд, Чехословакиин болон Советскэ Союзай хоорондохи нигта холбоое, эбдэршэгүй хани барисаае бэхижүүлхын тулада нүхэр Клемент Готвальд эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллаһан байна.

Ган гасуурай болоһон дээрэһээ орон доторнь тохёолдоһон экономическа саг зуурын бэрхэшээлнүүдые хэрэглэхэ гэжэ бодоод, буржуази 1948 ондо контрреволюционно урбалта бэлэдхэжэ байһан юм. Американо-английска империализмын мэдэлдэ Чехословакиие оруулха гэжэ али болохоор оролдодог байһан Эдуард Бенешэтэ гол найдабари даалгагдадаг байгаа. Клемент Готвальдын ударидажа байгаа Коммунистическэ парти хадаа реакциин нюуса үгэсэлгые бута сохилгодо хүдэлмэришэн ангиие, мүн бүхы ажалшадай тон олонхиие элсүүлжэ шадаһан байна. Буржуазиин һэдэлгэнь эрид шууд бута сохигдоһон байгаа. Шэнэ правительство байгуулагдажа, тэрэ правительствода Национальна суглаан өөрынгөө дүүрэн найдабариие мэдүүлһэн байна. 1948 оной февраль һарада туйлагдаһан илалтын ашаар арадай демократическа байгуулалта бэхижэһэн, оронойхүдэлмэришэд, ажалшад, таряашад болон интеллигенциин дайшалхы холбоо барисаань бүхэжэһэн, Чехословакиин арадуудай бата бэхи нэгэдэл тогтоһон байна. Коммунистическэ партиие, өөрынгөө правительствые тойрон, республикын түрүүшын арадай Президент—Клемент Готвальдые тойрон ажалшад улам бүри нигтаар жагсаһан байна.

Нүхэр Готвальдын хүтэлбэри доро ябажа Чехословакиин Коммунистическэ парти социализм байгуулгын замаар арад зоноо ударидан ябуулһан байна. 1949 оной май һарада компартиин IX-дэхи съезд дээрэ хэһэн элидхэл соогоо Клемент Готвальд Ленин—Сталинай һургаалда түшэглэн, Чехословакида социализмын экономическа үндэһэ һууринуудые байгуулгын дэлгэрэнгы программые хараалһан байна. Капиталистическэ эзэмдэлгэдэ бусахагүйн тулада, засагаа барижа байхын тулада ажахыгаа капиталистнуудай ударидажа байһанда орходоо һайнаар ударидаха хэрэгтэй; капиталистическэ этэгээдүүдые хизаарлажа, түрижэ, арадайнгаа ажахын социалистическэ секторые бэхижүүлхэ, хүгжөөхэ хэрэгтэй;

(Түгэсхэлынь 4-дэхи нюурта)

Клемент Готвальдые хүдөөлүүлгэ

ПРАГА, мартын 19. (ТАСС). Энэ үдэр чехословацка арад республикынгаа Коммунистическэ партиин Түрүүлэгшэ ба Президент Клемент Готвальдые һүүлшынь замда үдэшэбэ.

Өөрынгөө багша ба вождиин хүндэтэ шарайе һүүлшынхиэ харахын тулада хүдэлмэришэд, таряашад, албахаагшад, студентнүүд, элдэб наһатай ба профессиин хүнүүд Пражска Градай Испанска зал руу ошонод. 10 час болохо дүтэлжэ байна. Зал руу оролго дүүрэхэ бүри ойротобо. Клемент Готвальдын соратнигууд—Антонин Запотоцкий, Вилем Широкий, Яромир Доланский, Алексей Чепичка, Карел Бацилек, Вацлав Копецкий, Антонин Новотный хүндэтэ харуулда зогсонод.

* * *

13 час болохонь дүтэлбэ. Правительствын гэшүүд премьер-министр Антонин Запотоцкий түрүүтэй, Чехословакиин Коммунистическэ партиин ЦК-гэй секретарьнууд, республикын Президент Клемент Готвальдые хүдөөлүүлгэдэ Чехословакида гадаадын оронуудһаа ерэһэн правительственна делегацинууд ба коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй партинуудай делегацинууд Испанска зал соо ороно. Национальна суглаанай депутадууд, столицын ажалшадай түлөөлэгшэд, республикын Президент Клемент Готвальдые хүдөөлүүлгэдэ байлсахаар өөһэдынгөө правительствонуудай зүгһөө хуулитаар түлөөлэгдэһэн капиталистическэ оронуудай дипломатическа миссинүүдэй түлөөлэгшэд зал соо урид ороһон байба.

Наһа барагшын түрэлхид ба дүтынхид зал соо мүн лэ байлсаба.

3 минута болоод лэ хуурсагай дэргэдэхи хүндэтэ харуул һэлгэгдэнэ.

13 час. 5 минутын турша соо Чехословаки дотор бүхы ябалганууд ба хүдэлмэри зогсоогдоно. Заводуудай, фабрикануудай, паровозуудай гудогууд болоно.

Испанска зал соо табигдаһан Клемент Готвальдын хуурсагай дэргэдэ Чехословакиин Коммунистическэ партиин ЦК-гэй болон правительствын зүгһөө премьер-министрын орлогшо Вилем Широкий шаналал-гашуудалай үгэ хэлэбэ.

13 час 25 минута. Клемент Готвальдын соратнигууд—Антонин Запотоцкий, Вилем Широкий, Яромир Доланский, Алексей Чепичка, Карел Бацилек, Вацлав Копецкий, Антонин Новотный болон правительственна делегацинуудай гэшүүд: СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи Орлогшо Маршал Н. А. Булганин, Хитадай Арадай Республикын Гүрэнэй административна Соведэй премьер ба гадаадын хэрэгүүдэй министр Чжоу Энь-лай, Польшын Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Болеслав Берут болон Монгол Арадай Республикын премьер-министр Цеденбал хуурсагыень аалихаанаар үргөөд Испанска залһаа гаргана. Клемент Готвальдын бэетэй хуурсаг артиллерийскэ лафет дээрэ табигдаад, хүн зоной олоор суглараһан үйлсэнүүдээр шаналал-гашуудалай процесси Летненскэ талмай тээшэ ошоно. Чехословакиин зэбсэгтэ хүсэнүүдэй Верховно Главнокомандалагша, республикын Президент Клемент Готвальдада һүүлшынгээ хүндэлэл үзүүлхын тулада Летненскэ талмай дээрэ сэрэгэй частьнууд, арадай милициин частьнууд жагсаад байна. Президентын бэетэй хуурсаг трибунын дэргэдэ табигдаад, тэрэнэй хажуугаар сэрэгүүд гарана.

Удаань шаналал-гашуудалай процесси Вацлавска талмай тээшэ ошоно. Үйлсэнүүдтэ зогсожо байһан хэдэн зуун мянган хүнүүд өөрынгөө инаг Президенттэй хахасана. Вацлавска талмай. Траурна процесси национальна музейн дэргэдэ ерэнэ. Эндэ Клемент Готвальдын бэетэй хуурсаг лафетһээ буулгагдажа үндэр юумэ дээрэ табигдана.

Премьер-министрын орлогшо Антонин Новотный шаналал-гашуудалай митинг нээбэ.

Премьер-министр Антонин Запотоцкий шаналал-гашуудалай үгэ хэлэжэ, Клемент Готвальдын захяануудые чехословацка арадай үнэн сэхээр дүүргэхэ байһан тухай тангариг үгэбэ.

Советскэ правительственна делегациие толгойлогшо СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын нэгэдэхи Орлогшо Маршал Н. А. Булганин үгэ хэлээ.

Артиллерийскэ салюдай буудалганууд нэрьенэ. Шаналал-гашуудалай митинг дүүрэбэ. Машина дээрэ һууһан сэрэгшэд тугуудаа тонгойлгон нэнгүүлээд хуурсагай хажуугаар гаража өөрынгөө Верховно Главнокомандалагша, республикын Президент Клемент Готвальдада һүүлшынгээ хүндэлэл үзүүлнэ.

Клемент Готвальдын бэетэй хуурсаг артиллерийскэ лафет дээрэ дахин табигдаад, шаналал-гашуудалай процесси Витков хада дээрэ байдаг Памятник—Национальна сүлөөлэлгын музей тээшэ ошоно. Тэндэ мавзолей соо Клемент Готвальдын бэетэй саркофак табигдаха байна.

19 час 20 минута. Сэрэгэй эскортын генералнууд Клемент Готвальдын бэетэй хуурсагые орудийна лафет дээрэһээ буулгаад правительствын гэшүүдтэ, гадаадын оронуудай правительственна делегацинуудта үдэшүүлэн тэрэниие Памятник—Национальна сүлөөрэлгын музей соо оруулна.

19 час 38 минута. Клемент Готвальдын бэетэй хуурсаг мавзолей соо табигдаба. «Интернационал» дуулагдана, артиллерийскэ салют нэрьенэ.

Тэхэрюулэгдэшэгүй хохидолой болоһондо чехословацка арад гүнзэгы ехээр гашуудана. Тэрэ хадаа өөрынгөө алдарта хүбүүнэй ба Чехословакиин вождиин—Клемент Готвальдын нэрые хэзээдэшье мартахагүй, Клемент Готвальдын дээрэ үргэн ябаһан тугые тойрон улам нигтаар жагсанад.

Чехословакиин Национальна Суглаанай шаналал-гашуудалай заседани

ПРАГА, мартын 20. (ТАСС). Чехословацка республикын Президент Клемент Готвальдын ба ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Генералиссимус Иосиф Виссарионович Сталинай дурасхаалнуудта зорюулагдан Национальна Суглаанай шаналал-гашуудалай заседани мүнөөдэр Прагада болобо.

Национальна Суглаанай зал траурнаар шэмэглэгдэнхэй. Баруун таладань — Иосиф Виссарионович Сталинай баральеф СССР-эй гүрэнэй тугуудаар хүреэлэгдэнхэй, зүүн таладань—Клемент Готвальдын баральеф Чехословацка Республикын гүрэнэй тугуудаар бүрхээгдэнхэй байна.

Национальна Суглаанай түрүүлэгшэ Олдржих Йон заседаниие нээнэ. Депутадууд хүл дээрээ зогсоод тэрэнэй хэлэһэн шаналал-гашуудалай үгэ шагнаба.

Олдржих Йоной үгэ хэлэһэнэй һүүлээр депутадууд минута соо абяа шэмээгүй байжа республикын Президент Готвальдын ба ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Иосиф Виссарионович Сталинай дурасхаалые хүндэлэн тэмдэглэбэ.

Чехословацка Республикын Президент Клемент Готвальдын наһанһаа нүгшэһэнтэй дашарамдуулан СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй зүгһөө абтаһан шаналалай телеграммын текст соносхогдоно.

Шаналалаа мэдүүлһэнэйнь түлөө СССР-эй Верховно Соведтэ баясхалан хүргэжэ Чехословакиин Национальна Суглаанай эльгээхэ телеграммын текстые депутадууд нэгэн һаналаар һайшаагаа.

ЧЕХОСЛОВАЦКА АРАД КЛЕМЕНТ ГОТВАЛЬДТОЙ ХАХАСАНА

ПРАГА, мартын 19. (ТАСС). Үсэгэлдэр үүрэй сайхаһаа эхилэн бүхэли үдэрэй турша соо Пражска Град тээшэ хүн зон абяа аниргүйгөөр гашуудан ябажа, таһалгаряагүйгөөр ошонод. Өөһэдынгөө агуусхэ хани нүхэр ба хүтэлбэрилэгшэтэй хахасахын тулада Прагын, Чехословацка Республикын эгээ холын заха булангуудай эрэгтэйшүүл ба эмэгтэйшүүл, хүүгэд ба үбгэдүүд тиишэ ошоно.

Верховно Главнокомандалагшынгаа хуурсагай дэргэдэ арадай милициин сэрэгшэд зогсон байнад. Хүдэлмэришэн ангиин эрхэнүүдые найдамтайгаар сахигшад байхаар тэдэниие Клемент Готвальд хүмүүжүүлһэн ба хатуужуулһан юм. Чехословакиин Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй, Чехословакиин Коммунистическэ партиин түүхын институдай хүдэлмэришэд болон заводуудай, хүдөө ажахын единэ кооперативуудай, МТС-үүдэй болон Пражска областиин элдэб эмхи зургаануудай түрүү хүдэлмэрилэгшэд тэдэнтэй хамта хүндэтэ харуулда зогсолсоно. Хүндэтэ харуулда бэе бэеэ һэлгэлсэн зогсоһон делегацинууд Чехословакиин бүхы ажалшадай тон гүнзэгы шаналалнуудые мэдүүлнэд.

КОРЕЙДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, мартын 19. (ТАСС). Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр иигэжэ мэдээсэбэ: Үнгэрэгшэ үдэр фронтнууд дээрэ хубилалтанууд болоогүй. Корейскэ Арадай армиин ба Хитадай арадай һайндуратанай соединенинүүд бүхы фронтнууд дээрэ американо-английска интервентнүүдэй ба лисынмановска сэрэгүүдэй тагнуулай отрядуудтай бага зэргын байлдаануудые хээ.

ПХЕНЬЯН, мартын 20. (ТАСС). Үнгэрэгшэ үдэр Корейскэ Арадай армиин ба Хитадай арадай һайндуратанай частьнууд американо-английска интервентнүүдтэй ба лисынмановска сэрэгүүдтэй урда тээнь дайлалдажа байһан газарнуудтаа артиллерийскэ буудалдаануудые хэбэ гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Корейдэхи американска сэрэгүүдэй моральна забхайралга

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Ассошиэйтед пресс агентствын корреспондентын Альбукеркэһээ (Нью-Мексикл штат) мэдээсэһэнэй ёһоор, американска гурбадахи ябган сэрэгэй дивизиин капелланай туһалагша капитан Джордж Парк һаяхан Корейһээ бусажа ерээд, американска сэрэгэйхид моральна талаараа ехээр забхайраа гэжэ мэдүүлһэн байна. «Американска сэрэгүүдэй дунда венерическэ үбшэн үзэгдөөгүй ехээр дэлгэрэнхэй. Корейскэ басагадуудай 90 шахуу процентнь иимэ үбшөөр үбшэлэнхэй. Үншэн үхибүүдэй байдаг газарнуудта американецууд ба корейцүүдэй хоорондоһоо гараһан олон тоото үхибүүд байдаг. Тэдэниие харахадаа зүрхэ алдахаар. Корейдэ үгырэл ядарал жэгтэй ехээр болонхой. Үншэн басагадууд туража үхэхэгүйн тулада бэеэ наймаалдаг байна...

Манай сэрэгэй алба хэтшэдэй дунда архи уулга ехээр дэлгэрэнхэй...» гэжэ Парк мэдүүлбэ.

Солдадуудай моральна талаараа забхайрһые тэмдэглэхэ зуураа, «солдадууд ехээр уйдана, айна, гэртээ бусахые хүсэнэ» гэжэ Парк нэмээһэн байна.

Турцида газар хүдэлбэ

ПАРИЖ, мартын 19. (ТАСС). Франс пресс агентствын корреспондентын Стамбулһаа мэдээсэһэнэй ёһоор, газарай хүдэлһэнһөө уламжалан Фракида, Баруун ба Центральна Анатолидо хэдэн зуун хүн үхөө. Генен городой хахадынь һандаржа унаа. Чанаккалда, Стамбулда, тэрэшэлэн бусад олон һууриин газарнуудта һандарал болоһон байна.

ГОРОДСКОЙ ХАРАЛГАДА БЭЛЭДХЭЛ

Улан-Удын түмэрзамай клубай уранһайханай самодеятельностиин коллектив уранһайханай городской харалгада эдэбхитэйгээр бэлэдхэжэ байна.

Амжалтатай ажалайнгаа удаа түмэрзамайхид клубтаа сугларжа, өөһэд өөһэдынгөө дуратай мэргэжэлээр дуунай, баянистын, танцын, драматическа болон бусад кружогуудта һуралсана.

Клубай уранһайханай хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Н. Ухов, балетмейстер нүхэр В. Соколов гэгшэд түмэрзамайхидые уранһайханай элдэб мэргэжэлдэ һургахаһаа гадна, өөһэдынгөө бэлигые тэдэнэй элирүүлхэ хэрэгтэ туһална.

Клубай самодеятельностиин коллективэй табиһан зүжэг наада болон концертнүүдые городой ажалшад ба түмэр замай узелайхид ехэ һонирхон харадаг юм.

Һүүлэй үедэ клубай драматическа кружогойхид Н. В. Гоголиин «Гэрлэлгэ», советскэ уранзохёолшо Треневэй «Любовь Яровая» гэжэ зүжэгүүдые табиһан байна. Мүнөө т... дэнэр городской харалгада х... руулхаар В. Гусевай «Алдар соло» гэжэ зүжэг бэлдэж... байна.

Мүн тэрэшэлэн дуунай, танцын, уран уншалгын, хү... жэмэй кружогойхид тус тус... таа шэнэ номернуудые эдэб... хитэйгээр бэлдэнэ. Тэдэнэй... репертуарта И. В. Стали... тухай ба эб найрамдалай тү... лөө тэмсэлдэ зорюулагдаһа... дуунууд, шүлэгүүд оролсоно.

Мүнөө клубай уранһайха... най самодеятельностиин кр... жогуудта 300 шахуу эдэбхи... тэд тоологдоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. Гусе... вай «Алдар соло» гэж... пьесын 2-дохи сценэ. Н... таша Мотыльковагай р... лиие А. Рябцева, Студе... цевэй ролиие Я. Вак... гэгшэд гүйсэдхэжэ бай...

В. Шитиковэй фото.

Хүүгэдэй ном тараалгын недели

Хүүгэдые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ хүүгэдэй советскэ литературые һайнаар хэрэглэхын тула һурагшадай хабарай амаралтын үедэ, мартын 25-һаа апрелиин 2 болотор «Хүүгэдэй номой недели» үнгэргэхэ гэжэ профсоюзуудай областной Совет тогтообо.

Хүүгэдэй советскэ литературые һайнаар хэрэглэхын түлөө хүүгэдэй утреннигүүдые, вечернүүдые үнгэргэхэ, лекци, элидхэл, хөөрэлдөөн, шанга уншалга, номой выставкэ, уншагшадай конференци, уран уншагшадай конкурс, зураашадтай һурагшадай уулз... кино ба театр хамтадаа хар... гэхэ мэтые эмхидхэхэ гэжэ р... но, фабрично-заводской, ни... профсоюзна комитедүүдтэ ... хагдаба.

Мүн багшанарай хабаадал... гаар түрэлхитэдэй конференци... гэргэгдэхэ юм.

М. Гаськ...

130 хони нэмэлтэ түлэбэридэ

Закаменай аймагай Утаата Далхайн сомоной «Улаан Далхай» колхоз 1952 ондо ниитынгээ мал үсхэбэрилхэ түсэбөө бүхы түрэлэй малаар нилээд үлүүлэн дүүргэө. Илангаяа хони үсхэбэрилхэ талаар һайн амжалта туйлаа.

1952 оной дүнгүүдэй ёһоор тус колхозой правлени 130 хони нэмэлтэ түлэбэридэ хубааба. Колхозой эрхим адуушан нүхэр Д. Базаров 4 хони, колхознигууд нүхэд Б. Доржиев, Ц. Цыренов гэгшэд 3 — 3 хони абаһан байна.

Б. Шоёнов.

ЧЕХОСЛОВАЦКА АРАДАЙ АГУУЕХЭ ВОЖДЬ

(Түгэсхэл)

жэжэ болон дунда таряашадые социализмын тала тээшэ хандуулха, кулагые гансаардуулха хэрэгтэй; өөрынгөө зорилгонуудые бэелүүлжэ шадахынь тулада гүрэнэйнгөө аппарадые саашадаашье бэхижүүлхэ, һайжаруулха; өөһэдынгөө интеллигенциие бии болгохо, хүмүүжүүлхэ; Национальна фронтые бэхижүүлхэ; ямаршье аашануудые гаргаа һаань, реакциие бута сохихо; эб найрамдалай түлөө тэмсэхэ, Советскэ Союзтай, арадай демократиин оронуудтай хани барисаагаа, холбоогоо бүхэжүүлхэ, коммунистическэ партиингаа хүсэ шадалые, эдэбхи шадабариие хүгжөөхэ хэрэгтэй гэжэ Клемент Готвальд хэлэһэн байна.

Чехословакиин ажалшад социалистическэ байгуулалтые амжалтатайгаар ябуулжа байна. Тэдэнэр ажалай героизм гаргажа, оронойнгоо экономическа болон культурна ажабайдалай бүхы һалбаринуудта ехэ амжалтануудые туйлаа. Промышленна үйлэдбэриин дайнай урда тээхи хэмжээн мүнөө нэгэ хахадһаа дээшэ үлүүлэгдээ. Деревнидэ ехэ хубилалтанууд болоҗо байна. Хүдөө ажахын социалистическэ сектор үргэжэжэ, бүхэжэжэ байна.

Урдань республикын гээгдэнги, аграрна хуби байһан Словакида промышленна ехэ барилга хэгдэжэ байна. Эндэ промышленна үйлэдбэри дайнай урда тээхи хэмжээнһээ дүрбэ дахинһаа үлүү ехэ болоо.

Алдарта эдэ илалтануудые үүсхэгшэ ба эмхидхэгшэнь Чехословакиин арадуудай агууехэ вождь Клемент Готвальд байһан юм. Хүдэлмэришэн ангиин ударидахы хүсые — Коммунистическэ партиие нүхэр Готвальд хүмүүжүүлээ, хатуужуулаа. Чехословакиин Коммунистическэ партиин IX-дэхи съезд дээрэ нүхэр Готвальд иигэжэ хэлээ һэн: «Партиин удхашанарые тодорхойлхо үгэ байхагүй. Партиин үгы байгаа һаань, арадай демократическа республика үгы байха һэн, илалта түгэлдэр февраль үгы байха һэн, социализмда зориһон замһаа зайсахагүйбди гэжэ найдаха найдабари үгы байха һэн. Мүнөө Чехословакиин Коммунистическэ парти дотор манай хүдэлмэришэн ангиин нигта нэгэдэл тодорхойлогдонхой. Манай ниитын ажабайдалай али бүхы һалбаринуудта Коммунистическэ парти ударидахы үүргэ дүүргэнэ. Тиимэ дээрэһээ партида, партиин тэшүүн бүхэндэ ехэ харюусалга даалгагдана».

Пролетарска интернационализмын агууехэ тугта хэлбэришэгүй үнэн сэхэ байхаар, американо-английска империализмын тито-фашистска агентурада эсэргүүсэн, эрхэ сүлөөтэ арадуудай хани барисае бүхэжүүлхын түлөө, Советскэ Союз түрүүтэй социализмын болон демократиин бүхы лагериие бэхижүүлхын түлөө эрид шангаар тэмсэхээр Клемент Готвальд Чехословакиин Коммунистическэ партиие хүмүүжүүлһэн байна.

Ударидахы тушаалда шурган ороһон шпионууд болон алууршадай бузар муухай бандые Чехословакиин Коммунистическэ парти Клемент Готвальдын хүтэлбэреэр бута сохижо, өөрынгөө дайшалхы шадабариие бүри дээшэнь үргэһэн байна. Партиин зэргэнүүдые политическэ болон эмхидхэлэйнь талаар бэхижүүлхэ ябадал хангаһан шэнэ Устав Коммунистическэ парти 1952 оной эсэстэ баталан абаһан байна.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин дүй дүршэлые улам үргэнөөр хэрэглэхэ, бүхы коммунистнуудай политическэ, идеологическа болон эмхидхэлэйнь эдэбхиие шангадхаха, марксизм-ленинизмдэ хододоо һуража байха, революционно һэрэмжэеэ дээшэлүүлхэ, республикынгаа аюулгүйн байдалые болон оборонно шадабариие хангаха шухала гэжэ нүхэр Готвальд партийна организацинуудые уряалдаг бэлэй.

Клемент Готвальдын бусалма хүсэ шадалынь, ухаан бодолынь, ами наһаниинь ажалшадай зол жаргалай түлөө тэмсэлдэ бүримүһэн зорюулагданхай байһан юм. Нүхэр Готвальд өөрынгөө арадые социализм тээшэ батаар, эрид зоримгойгоор ударидажа ябаа һэн. Тэрээнэйнь түлөө арад зон өөрынгөө президентдэ хизааргүй инаг дуратай байһан, сэсэн мэргэн ба шалгарһан вождиингоо хойноһоо хэзээ бүхэндэ дахажа ябаһан байна.

Чехословацка арадта хүндэ хүшэр гээгдэл тохёолдобо. Прогрессивнэ бүхы хүн түрэлтэнэй агууехэ вождь Иосиф Виссарионович Сталиниие хүдөөлүүлхэсэ мордохынгоо урда тээ Прагада хэлэһэн Клемент Готвальдын һүүлшын үгыень Чехословакиин ажалшад эдэ хүндэ үдэрнүүдтэ ойндоо оруулан байна. «... һанаата болохо ёһогүйбди, ямаршье оршон байдалда толгойгоо төөрихэ ёһогүйбди гэжэ нүхэр Сталин бидэниие хэзээ бүхэндэ һургадаг байгаа, — гэжэ нүхэр Готвальд хэлэһэн байна. — Тиимэһээ Сталинай захяа заабаринуудые бэелүүлэн, бидэ Ленин—Сталинай тугые улам өөдэнь үргэхэбди, бидэндэ Сталинай зааһан замаар, манай орон дотор социализм байгуулгын замаар, эб найрамдалые хамгаалхын ба бүхэжүүлхын түлөө тэмсэлэй замаар эрид зоримгойгоор ябахабди.

Тиихын тулада Чехословакиингаа түрэл Коммунистическэ партиин зэргэнүүдые бүри нигтаар жагсааха, тэрээнэй Центральна Комитедые тойрожо улам батаар жагсаха, тэрээнэй нигта нэгэдэл болон ойроо хүртэшэгүйе улам бүри эрид зоримгойгоор сахижа, городой болон деревниин үргэн ниитэ ажалшадтай холбоо барисаагаа улам бүри оролдосотойгоор сахиха ба бэхижүүлхэ шухала. Партиһаа үнэтэй юумэн байхагүй; партиин нигта нэгэдэлһээ, зорилго түгэлдэр ажал-ябуулгаһаа хаалтанууд болон аюулнуудые дабажа гаралга дулдыдадаг гэжэ Сталин бидэниие һургадаг һэн. Советскэ Союзай арадай мүнөө бэелүүлдэг шэнгээр, тиимээр лэ Сталинай эдэ захяа заабаринуудые дүүргэхэбди.

... Советскэ Союзтай, манай сүлөөлэгшэтэй холбоо барисаагаа улам бүри бэхижүүлхэ гэжэ эдэ үдэрнүүдтэ Чехословакиин ажалша бүхэн мэдэрхэ ёһотой. Социализм байгуулга, манай национальна эрхэ сүлөөе, гүрэнэй бэеэ дааһхай байдалые хангалга, эб найрамдалые сахилга — эдэ бүгэдэ хадаа хүсэн түгэс Советскэ Союзтай бата бэхи холбоогүйгөөр бэелүүлэгдэхэгүй байгаа бшуу. Манай арад энээниие һайн ойлгоно, тиимэһээ ниитын гашуудалай эдэ үдэрнүүдтэ Советскэ Союзтай, тэрэнэй арадтай, тэрэнэй партитай, Ленин—Сталинай партитай гүн ехэ нэгэ һаналтай байһанаа харуулна».

Чехословакиин ажалшадай агууехэ гашуудалые советскэ хүнүүд хубаалдана. Агууехэ Сталинай үнэн сэхэ соратник, шалгарһан вождь Клемент Готвальдынгоо зааһан замаар ахадүү чехословацка арад урагшаа найдамтайгаар зорихо, дэлхэйн революционно болон хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй шэнэ «Ударна бригада» байһан үндэр дээдэ нэрэзэргэеэ Чехословацка Республика харюулха гэжэ советскэ арад найдана.

Клемент Готвальдын арюун һайхан образ хадаа арадуудай хоорондохи эб найрамдалай түлөө, Советскэ Союз Чехословацка Республика хоёрой хоорондохи хани барисаанай хэтэ мүнхэдөө мандахын түлөө тэмсэлэй зоригжуулагша үльгэр жэшээ хэзээ бүхэндэ боложо байхал.

Тобшо һонинууд

★ **Нэмэлтэ түлэбэри.** Тори... магай «Путь Ленина» колхозо... шүүд үнгэрэгшэ жэлдэ мал үс... рилхэ талаар һайн амжалтану... туйлаһанайнгаа түлөө нэмэлтэ... бэри абаба. Хамта дээрээ тус... хоз малшадта 13 хурьга, 1 ту... поршоонхо нэмэлтэ түлэбэри... гон үгөө.

★ **«Залуу гварди» гэжэ р... ниие бурят хэлэн дээрэ унш...** Закаменай аймагай Енгорбой... лоон жэлэй һургуулиин литера... на кружогойхид А. Фадеевэй... луу гварди» гэжэ романиие... хэлэн дээрэ уншана. Һаяар... тус романаар уншагшадай к... ренци болохонь.

★ **Хоёр аймагай боксёрн... уулзалга.** Һаяхан Хориин ай... культурын Байшанда Заиграй... Хориин аймагуудай боксё... уулзаба. Үсэд шанга тулалда... удаа хориинхид илаа.

★ **Научно-популярна фильм... раба.** Бичурын аймагай Мал... налейн хүдөөгэй клубта кол... малшад олоороо сугларжа, «М... гуур ба хамуун» гэһэн научно-п... лярна фильм хараба. Эндэ зоо... нигууд нүхэд Чеклин ба Фали... гэгшэд малшадта ойлгогдо... асуудалнуудые тайлбарилжа... һэн байна.

★ **Колхозой радиоузел.** — ...до Худанай сомоной Энгел... (Хэжэнгэ) нэрэмжэтэ колхозой... диоузел һайнаар хүдэлмэр... Колхозой гэшүүд тэндэһээ дам... лагдаһан естественно-научна... политическэ темэтэй лекцину... түрэлхи хэлэн дээрээ шагнана... тэндэһээ һурагшадай концерт... жуулагдана.

Редактор Б. Ц. ЦЫЖИПО...

Мүнөөдэр КИН... ТЕАТРНУУД...

Кинотеатр «ПРОГРЕСС» — «... сердце» II сер. (в 10, 12, 14, ... 20 и 22 ч.).

Кинотеатр «ЭРДЭМ» — «Мак... (в 10, 12, 14, 16, 18 и 22 ч.), ...рет актрисы» (в 20 и 23 ч. ... киножурнал «Новости дня» № 7.